

به‌وه‌دا چه‌مکی ټټ‌شنبیر ټټ‌استه‌وځ و نا ټټ‌استه‌وځ به چه‌مک ټټ‌کی دیکه‌وه به‌نده، که ټټ‌ه‌ویش چه‌مکی ده‌سته ټټ‌اته، ټټ‌زتر بووه، به‌وه‌ی ټټ‌ه‌و چه‌مکه‌یش هر ځی ځاوه‌نی پر ټټ‌بله‌ماتیکی گه‌وره‌یه. ټټ‌ه‌و دوو چه‌مکه ټټ‌ه‌و به‌سهر هر ټټ‌شنبیر ټټ‌کدا ده‌سه‌پ‌نن، که ټټ‌گه‌یشتنی تایبه‌تی ځی ټټ‌یان هه‌ب‌ت، وه‌ک ب‌ټټ‌ی هه‌موو ټټ‌ه‌وانه‌ی پ‌شوو به‌که ټټ‌کی ټټ‌ه‌م نه‌یه‌ن. به‌م ش‌ټټ‌وه‌یه ټټ‌ه‌و ټټ‌ه‌و ټټ‌شنبیره‌یه ناچار ده‌ب‌ت پ‌ناسه‌ی نو ټټ‌ب ټټ‌ه‌و دوو چه‌مکه بکات، که له لایه‌ک به‌قوو ټټ‌ی و ټټ‌ازاره‌وه ټټ‌ووبه‌ی ووی ک‌مه ټټ‌گه ده‌ب‌ته‌وه و له لایه‌کی دی ئاستی هه‌موو ټټ‌ه‌و پ‌ناسانه‌ی دی ت‌ده‌په ټټ‌ن‌ت، که پ‌شتر خراونه‌ته ټټ‌وو. ده‌کر ټټ‌له‌وه ټټ‌وونتر ده‌ریب‌ین و ب‌ټټ‌ین کات ټټ‌شنبیر له‌سهر ش‌ټټ‌وازی تایبه‌تی ځی و به‌م‌ت‌دی ټټ‌ه‌خنه ک‌مه ټټ‌گه ده‌خو ټټ‌ن‌ته‌وه، نایه‌و ټټ‌ت به‌هیچ ټټ‌گه‌یشتن و پ‌ناسه‌یه‌کی پ‌شتر و هیی هاوکات ټټ‌ی ټټ‌ازی ب‌ټټ‌ت، به‌ټټ‌کوو ټټ‌گه‌یشتن و پ‌ناسه‌ی نو و سه‌ربه‌ځ داده‌ه‌ن‌ت. که‌واته ټټ‌وانینی هر ټټ‌شنبیر ټټ‌ک به‌چه‌مکه‌کانی (ټټ‌شنبیر و ده‌سته ټټ‌ات) له هیی یه‌ک‌کی دی

جياوازو و هر ئو جياوازيه يشه پښگه که دیاری ده کات. ئو دوو چه مکه يش به چه مکښکی دیکه وه پښوهستن، که کښمه گه یه. ئوهی کښمه گه داده پښت، زښرایه تی (Majority) یه. به کورتی له زښوان ښښبیر و دهسته باتدا زښرایه تییه که هیه، که ښښی گه وره لهو پښوهندییه دا ده بینت، بگره ته نیا ئو زښرایه تییه یه پښوهندیی زښوانیان دښتته ئاراهه، ئینجا ئو پښوهندییه چ له شښوهی به رهنکار بوونه وه دا بت، چ له شښوهی خښبه دهسته وه داند و چ له شښوهی دیکه دا.

کات ښده گه ینه چه مکی (زښرایه تی)، ناکرت خښرا و به ئاسانی لښتښپه ښین، به وهی لهو دا کښمه ښک پرسیار پښشمان لښ ده گرن، که گرن گترینیان ئو داموده ستگه یانه له خښزان، قوتا بخانه، په رستگه وه ښتا کو ده گاته حزب چښن و له چ ئاست ښکدان، که ئو زښرایه تییه پښوهندیی پښیانه وه هیه و وزه یان لښ وهرده گرت؟ کاریگه ری ئو ښښبیره چ له سر ئو داموده ستگه یانه و چ له سر ئو زښرایه تییه دا چښنه و به چ شښوهیه که ده رکه وتووه؟

زښرایه تی ښیه زښرایه تییه، چونکه له دښخی چښگیردایه. له ئاست ښکدا چه قی به ستووه، نه جوو له و نه ئاسته ی جياوازی هیه. به مانایه کی دی زښرایه تی لهو بوونه وهرانه پښک دت، که به ساده یی له سر چه مکه ښزه قه کانی وهک ئایین، نه ته وه، نیشتمان، خاک، شهره ف و هیی دیکه ښکن، به ښام ئه وانه هښزی کښمه ښایه تی و سیمبښیی گه وره پښک ده هښنن. ئه وانه له کات ښکدا به وه ده ناسرښنه وه به شښوهی شښلگیر (ئیکستريم) ده ست به و چه مکه زه قانه وه ده گرن، به ښام هاوکات نهک ئاره زوویان نییه له پښکها ته یان بکښنه وه و هه ښیان بوه شښنه وه، به ښکوو له ئاستی هر هښزښکی هښخنه ییشدا ده وه ستنه وه، کات به مه به ستی پرسیار و گومان لښیان نزیک ده ښته وه. به کورتی ئه وانه که مترین شاره زایان له باره ی ئو چه مکانه وه هیه، که باوه ښیان پښیان هښناون، بگره هر ئه مه يشه وای کردووه هښنده پښیانه وه پښوهست ښین.

له دوا ښپه ښنه وه ئایین، دروستتر ئایینی ئیسلام ئو زښرایه تییه ښئمه داده پښت و ده ښته چه ترښکی گه وره ښسرجه م چین و توښژه جياوازه کان، بگره ښه موو ئاسته کانی بیرکردنه وه و تښوانینیش، که ئامانجی سره کیی ئه وه یه تښکښایان بکاته یهک و ته بایان له زښواندا به ښتته گښښ. به مانایه کی دی خښی هه ښیان ښسوو ښت و ښگه نه دات هیچ ئاسته یه که به جياواز و سر به خښ له وانه ی دی بجوو ښت. به م شښوهیه ښیچوه ښی ئایینی ورده ورده خښی ده خښتته ناو هه موو کایه کانی وهک سیاست، به ښوه بردن، مښدیا، ئه ده ب و بگره هونه ریشه وه، ښه ئوه ی مرښف له ناو ئه م ښیچوه هدا ښه و ښت له پرینسیپه کانی ئو ئایینه بکښته وه و به دوا ی ورده کارییه کانیدا

بگه ټټت. هڼده هه يه ټاييني به شټوه يه له گه ټ ټو ټگه يشته ساده يه ځيدا ټټک خستووه، که سه قامگيري هه که ل ټ نه شټو ټټت و ټووبه ټووي ټټکداداني نه کاته وه ټټ، چونکوو ترسي گه وره ي له هر ه ټټکه ټو ټټخه ل ټټک بدات و بيخاته ټټځکي دیکه جيا وازه وه، ټټيه ځي له و تاک و گرووپانه دوور ده گرټ، کات ټ ده يانه وټت به لاي کار ټکي وه هادا بچن. به ده وټه تي ئيسلامي سه رسام نابټټ، سات ټ ده بينټ ټيدا مرټف به ردباران ده کرټ، دهستي دز ده بټټت، ژن ده کرټته که نيزه و له بازارا دا ده فرټ شرټ، زيندوو ده ستووت ټټټرټ، جزيه به سه ر کريستيه ن و ټټزیديدا ده سه پټټټرټ و زټري دي، به مه رج ټ هه موو ټه وانه به ټټکست هه ن و له سه ره تاوه پراکتيزه کراون، بگره له کټټبه کاني خو ټټندنگه دا ده خو ټټټرټن. به ټووني ده بينين داعشيه کان لاي ټو زټ رايه تيه ټ په سه ند نين و به گټره شټو ټټن داده نرټن. زووتريش کټم ټټيزمي کرټکاري له بهر هه مان هټ کار نه يتواني سه رنجي ټو زټ رايه تيه ټ اټک شټت.

پټټر گوټرا زټ رايه تي ټ له باره ي ټو چه مکه زه قانه وه که مټرين شاره زايي هه يه، به ټام ده ستبه رد اريشان نابټټ، چونکه ده ستبه رد اربوون ځي يه کټکه له و ترسانه ي نايه وټت ټووبه ټوويان بټټته وه. به ټاساني واز له هيچ باوه ټټک نا ه ټټټت، که پټټر په سه ندي کردووه. ده گه ينه ټوه ي ټټټين زټ رايه تي ټم ټټمان هه موو شټټک که ټه که ده کات. به م شټوه يه (پيرزي) و (که ټه که کردن) دوو سيماي سه ره کي ټو زټ رايه تيه ټن. سه رجهم حزب و لايه نه کاني قه بوو ټه. له يه ک کاتدا پارتي و ئيسلامي هه کاني ده وټت. يه کټتي و گټټاني لا په سه نده، مادام ټه وانه هه موويان له ژر چه تره که دا شو ټټنيان گرتووه و نابنه هټي ټټکچووني ئارامي هه که ي. ټو زټ رايه تيه ټ به جلو به رگي ټه نگاو ټه نگ و موزيکي هه ټټپه ټټکوه نه ورټز ده کات و له ټه مه زانيشدا به ټټژوو ده بټټت. جبه ي خه لي جي ده پټ شټت، له چه ک ده به ستټت و په نا ټ هه موو ته کنيکه کاني جوان کاري ما کيا ژيش ده بات. دوژمني سه رسه ختي سي کټ له ريزمه و ټټکټاي به ره مه کاني شي نه ک به کار ده ه ټټټت، بگره تاکو ټاده ي په رستن ځټشي ده وټن. ژماره ي مزگه وتي به شټوه ي خه يا ي زياد ده کات و له وټا ټټکي وه ک دانمارکيش پټر ټه لکو هوول له شاره کاني دا ده فرټ شرټت. داتا کانيش به رده وام ټوه پټشان ده دن ټه ندamani ټو زټ رايه تيه ټي ټمه له سه يرکردني فيلمي پټرنټ گرافيدا له پټشي پټشه وهن.

گوټمان ټه وانه به ساده يي له سه ر چه مکه گه وره کان ټټکن، به ټام ټه مه ټوه نا گه يه ټټت ټټټوانيني جيا وازيان نيه. هڼده هه يه ټو جيا وازيه ته نيا پټوه ندي به فټرمي ټو چه مکانه وه هه يه، نه وه ک به ناوهر ټيانه وه، ټټيه له ره دا هر حزب ټکي سياسي سوود له و

جياوازييانه ده بينځت و شوځنځي ځي لايان ده کاته وه. ئه وهى بزووتنه وهى گڼځان له باره ي هره يه کځ له و چه مکانه وه ده يځځت، ته نيا له شوه دا له گه ځه ي پارتى جياوازه، ده نا له ناوهر ځکدا هه مان شته. هه ردو و لايان له گه ځه چاوکردنى ئه و باوه ځانه دان، که لاي زځرايه تى پيرزن، به ځام هره يه که ي له سر شوازي ځي، که لځره دا هه موو حربه کاني دیکه يش وهک گڼځان و پارتى وان. له ژرر ئه و چه تره دا هيج شتځک ون نابځت، به ځکوو شوځنه که ي ده گڼځځځت. له م چند ساځه ي ځبور دوو دا به لځشاو بابت له باره ي لاوازيوونى يه کگرتووه وه ځنووسراون، به ځام ځاستيه که ي يه کگرتو و لاواز نه بووه، يان دروستتر به و شوه يه لاواز نه بووه، که ئه وان ده يبينن، به ځکوو ئه وه يه ناتوانځت له وه گوره تر بځت، به وه ي وهک هره لايه نځکى دى له ژرر ئه و چه تره دا پځگه يه کى تا ځاده يه ک چه سپاوى هه يه و له وه تځناپه ځځت. ئه گره يه کگرتو و به شځکى ئه ندامه کاني له ده ست داون، ماناي وا نيه ئه وانه له ژرر چه تره که دا نه ماون، به ځکوو ته نيا جځگځځځيان کردووه، به وه ي چوونه ته ناو گڼځانه وه، يان ځيان له ځيزى سه له فييه کاندا دځزيوه ته وه، که ئه وان يش ئه مځځ لاي زځرايه تى ځشو يستن. بزووتنه وهى گڼځان ځځيشى فځرمځکى چه سپاوى وه رگرتووه و به هه مان شځوه ي يه کگرتو و له وه زياتر تځناپه ځځت، بگره پځويستيشى به وه نيه له وه زياتر پهره بستځځت. به مانايه کى دى هره لايه نځک له ژرر ئه و چه تره دا سنوورځکى بځ ځي کځشاوه، که نايه وځت بيه زځځت، چونکه به زاندى سنووره که توو ځه بوونى خودى زځرايه تيه که ي لځ ده که وځته وه. مځځ کاتځ سهرنج له پځوه ندى ئه و حربه سياسيانه ده دات، به ځوونى ئه وه ده بينځت، چځن هره کاتځ ده گه نه ئاستى توو ځه بوون، ځځرا هځمن ده بنه وه و پځکه وه داده نيشن، بگره ده گه نه ئه وه ي به شانوباځي يه کديدا هه ځبدن، نه بادا ئه و گرزيه بځته هځي تځکچوونى ئارامى زځرايه تى. ئه وه ي ئه مځځ به ناوى ياساى سهرځکايه تيه وه وروژاوه، له گه مه يه کى سياسى به ولاوه، شتځکى دیکه نيه. () هه ندځک له گهرمه ي حه فده ي شوباتدا وايان ده زانى جارځکى دى بځاي بځاي گڼځان، يه کگرتو و و کځمه ځ له گه ځ پارتى و يه کځتى ئاشت نابنه وه، وهک چځن باوه ځيان نه ده کرد ځځشنييران به لاي داموده ستگه ي ئه و دوو حربه دا بچنه وه، که چى ځځک پځچه وانه ي ئه مه بينرا. پځشبينى ده کرا يه کځتى لاني که م شه ش سا ځ له مه و به ر بتوځته وه و شوځنه وارى نه مځځځت، به ځام ئه مځځ ئه ويش له ژرر ئه و چه تره دا هه مان ئه و قورساييه ي هه يه، که پځش حه و ت سا ځ هه يبوو. ئه و ئه ندامانه ي له ده ستى داون، هځشتا له ژرر چه تره که دان. به کورتى ئه و زځرايه تيه ځ دايکځکى ميهره بانه و هه موو ځځځځه کاني ځي ځځش ده وځت و ده يانپارځځت، بگره هه وځي گوره بځ ئه وه ده دات له ده ستيان نه دات.

ز رايه تیی ئەم، دروستتر ئەو ز رايه تییە ی لە ئەوە دەکانەوه
 فەرم کی دیاریکراوی وەرگرتوو و تا کو ئاستایش لە ناویدا ماوە تەو،
 بەو لە ز رايه تیی شەستەکان، حەفتاکان و هەشتاکان جوودا
 دەکر تەو، کە وەک پشتر گوترا لە ژەر چەتری ئیسلامیدایە، بە مام
 ئەوان لە ژەر چەتری نە تەو یی، چە پگەراییی و لیبرالیدا بوون (لە گە)
 پارێزی ز م ب هەرس چە مکە کە). ز رايه تیی ئەو دەم لە ناو ئەستی
 حەفتاکاندا پارتیی هە دایە دەر، کە چی لە ناو ئەستی ئەوە دەکاندا
 ئەم ز رايه تییە هە نایەو، چونکە لەو کاتەو ز رايه تی مو کی
 لایە ن کی دیاریکراو نییە، بە کوو هیی سەر جەم لایەن و ئا استەکانە.
 ز رايه تیی هەشتاکان لە پە یندا بە عسی لە شارەکانی کوردستان بە
 دەر نا و لەو پە ناویدا ووبار ک خو ئی شت، کە چی ز رايه تیی دوا
 پە یین بە شەو ی ئاشتییانە هە نایەو. ئەم مەر ف دە توان ت بە
 ئاسانی لە پا حەزبەکانی دیکەدا بە عیش ببین ت، بگرە دە گاتە ئەو ی
 لە م دیای یە کگرتوو (سەدام حەسەن) وەک مو جاهد کی شە هید پە شان
 بدر ت، ب ئەو ی هیچ نا هەزاییەکی لای ئەو ز رايه تییە دروست ب ت.
 لە فەیسبووکدا زوو زوو جوانترین و نە ی ئەو سەر کە بە قور ئا ن کەو
 دە بینر ت و ئام ژگاری و گوتە نەستە قەکانی بە زمانی کوردی ب و
 دە کر نەو. دیسان دە ی نەو، کە ز رايه تیی هەموو حەزب و لایە نەکان
 لە ژەر ئەو چە ترەدا پە یمانیان بەستوو شە بە یە کدی نە فر ش.
 هە ندە ی حەزب و ک خراوەکان یان لەو دا هە بوو ز رايه تی
 یە ک ه نگ و هاو ئا هە نگ ب ت، بە هە مان شەو ز رايه تیش وای کردوو
 ئەوان بە چە سپاوی بە نەو و گ گ انکاری لە خ یاندا نە کەن. واتە
 بە بیری نو و سیستە می نو ووبە ووی نە بنەو. دیسان جەخت لەو
 دە کە ی نەو، کە لە ناو ئەستی ئەوە دەکانەو تا کو ئەم هەموو
 لایە نەکان یە ک سیستە می بیر کرد نەو و یە ک ش وازی اگە یان دین پە ی
 دە کەن، تە نائە ت گ گ ان گوا یە ها توو ئەو ستایە بگ ب ت، بە مام نە ک
 هەر نە یگ یو، بە کوو لە هەموو ئەوانە ی دی زیاتر پا بە ندی خواستی
 ئەو ز رايه تییە یە، بگرە پە ی وایە ئەوان کە مە تر خە من و خ ی
 لە پە ناوی پە کرد نەو ی کە مو کوو ییە کاندا ت دە ک ش ت. بە م شەو یە
 بایە خی سەرە کی گ گ ان ب زە کرد نەو ی نە رمی ئایینی و نمایشی
 کارە کتەری ئایینی، کە لە ئەوە دەکانەو سیمای ز رايه تی یان پەو
 دیارە. هاوکات لە گە دەر کە و تنی بزوو تەو ی گ گ اندا پە گە ی پیاوی
 ئایینی زەر بەر زتر دە ب تەو و لە بوو نەو هەر کەو، کە پە ش پە یین
 نە ی توانیو، یان پە گە ی پە نە دراو لە ی ئام ژگاری زیاتر
 بگ ب ت (ئەویش لە سنوور کی تە سکدا)، ب بوو نەو هەر کی دی دە گ ب ت،
 کە ب یار لە سەر ش وازی حوکم انی و بە بوو نەو هەر دات. واتە
 دەستە یاتی پیاوی ئایینی تە نیا لە سنووری کە مە ی تەیدا

نام-ئەتەو، بە-کۆو دەگاتە ئەوێ دەست بەسەر کەنا-هە گەنگە-کانی سیاست و فرمان-هوايشدا بگرێت، کە ئەمەيش تەواو لەگە-خواستی ز-رایە تیدا -کە.

هەميشە ئەندامانی ز-رایەتی بە زمانی ئەو ئید-ل-گیە دەدەو-ن، کە ز-ایە-، هەتا ئەگەر مەبەستیشیان نەبێت. لە پ-ش -اپە-یندا هەر -ستەیک وشەى هەژاری، برس-تی، جیاوازیی چینایەتی و هێى لەم بابەتەى ت-دا بووایە، وا -ل-ک دەدرایەو لە پ-ناوی ک-م-نیزمدا گوتراو. ئەم-یش هەر زمان-ک توانای ت-پە-اندنی نەبێت، لەژ-ر چەترە-کەدا دەم-ئەتەو و دەب-تە بەش-کی جیا نەکراوێى زمانی ز-رایەتی. بە ناوی (یە-ک-تیی مام-ستایانی کوردستان)-هەو ت-کست-کی نا-هزایی لەبارەى کوژرانی مام-ستایەکی زانک-و نووسراو-، بە-ام بە زمان-کی میلی، کە پ-ه لەو دەستەواژانەى مر-ق لە دەمی پیاوانی ئاینییەو دەیانبست-ت. ت-کستە-کە بەم دوو -ستە-ک-تایی پ-ه-ئ-راو: (ن-فر-ت -ل- ئ-نجامد-ری ئ-و تاوان-و ج-ه-ن-م ج-گای ئ-ب-دی ب-ت)، () لەو ک-مە-گە-یانەى کەلتووری زارەکیان ت-پە-اندوو و بایەخى نووسینیان زانیو، مندا-ی باخچەى ساوایانیشیان ئەو دەستەواژانە بە کار ناھ-ن. دەگە-نە ئەوێ ب-ین ئەم- ئ-مە لە د-خ-کدا دەژین، کە هەموو تاکەکان بە یەک زمان دەدو-ن و یەک بیرکردنەو-یان هە-ه. زمانە-کە میلی و بیرکردنەو-کەيش چەند ب-ی سەرە-تاییە. تاكو ک-تایی هەشتاکانیش مر-ق دەیتوانی بە ئاسانی ئاستی زمانی تاکەکان لە یەکدی جوودا بکاتەو و بە -وونی جیاوازیەکان ببین-ت، بە-ام ئەم- کار-کی لەم ش-و-هە ئەستەمە، ب-یە زمانی ئەندامانی (یە-ک-تیی مام-ستایان) هەمان زمانی ئەوانەى دیکە-ه. سەیر نییە ئەگەر ئەوان بە لایانەو گەنگ نەبێت ناوی -کخراو-کەيشیان بە دروستی بنووسن. () ئەو-یش سەیر نییە، کە لەدوای -اپە-ینەو- زمان و نووسین بایەخیان نام-ئ-ت و کەمترین قسەیان -ل-و-ه دەک-ت، لە کات-کدا بە در-ژایی م-ژووی فەلسەفە و لینگویستک ئەمانە وەک دوو قورستەین پرسیار خ-یان بەسەر فەیلەسووف و زمانناساندا سەپاندوو.

لەدوای -اپە-ینەو- پرسیاری (ت- باو-داریت، یان ب-باو-؟)، دروستتر (ت- موس-مانیت، یان کافر) لای ز-رایەتی د-تە ئاراو، کە مەبەستە-ی بەر لە هەر -ه-گەز-کی شە-انگ-ز و جیاواز بگرێت، ئەگەر بیهو-ت بە پرسیاری دیسپ-تیکی -ووبە-ووی ب-تەو و گومانى لە د-دا ب-وو-ئ-ت. ئەمە بە گەنگترین پرسیار دەزان-ت، چونکە هەمووان لەژ-ر چەترە-کەدا ک- دەکاتەو و سنووری ن-وان تاکەکان دەس-ئ-تەو. دەش-ت هەفا-کی پارتی، ئەندام-کی یە-ک-تی، گ-انخواز-ک، بانگخواز-کی یە-گرتوو، مەلایەکی ک-مە، کادیر-کی شیوعی و -ه-فیق-کی بەعس پ-کەو.

کځ بکاته وه، که بځگومان هر وایشی کردووه. وهک گوترا هه موویان به ساده یی له سهر چه مکه گه وره کان ځځکن، به ځام له باره ی ځرمیانه وه بینینی جیاوازیان هه یه. نه داما نی زځرایه تی ځ دوزمنی سهرسه ختی که مایه تین، چونکه لایان ځوونه نه وهی ئارامیان لځ ده شځو ځنت، هر که مایه تیه ځ. ئاماده ن له پځناوی سزادانی نووسه رځک، یان هونه رمه ندځکدا ده ست له ئیشوکار هه ځبگرن و مانگځک له سهر شه قامه کاند ا بها ځځنن. ()

ئځستا ده گه ینه نه وهی پیرسین: ئایا ځځښیرمان له دوا ی ځاپه ځینه وه چځن له گه ځ زځرایه تیماندا ځووبه ځوو بووه ته وه؟ زځرایه تیمان توانای جوو ځاندنی ځځښیرمانی هه یه؟ ځځښیرمان گه یشته وه ته نه و ئاسته ی زځرایه تیمان بورووژځنت و ئا ځاسته ی نو ی تی ځدا دروست بکات؟ به گشتی کځمه ځگه کان بهر دوو جځر ځځښیر ده که ون:

یه که میان، ځځښیر ځکی ساده یه و هه مان تی ځوانینی خه ځکی بځ چه مکه ځکان هه یه. به مانایه کی دی ئاستی جه ماوهر تی ځناپه ځځنت، بځیه توانای بهر هه مه ځنانی نیه و ده بځته به شځک له و زځرایه تیه ځ. ژماره یان زځره و له هه موو شو ځنتځکدا بهر چاو ده که ون. هه میسه لایه نه گری شتځک و دژی شتځکی دیکه ن. زووزوو دهرده که ون و ناسراون، به ځام هیچ کاریگه ریه کیان نیه. پځوه ندیی سهره کیان به ځووداوی ځځژانه وه هه یه و که متر به لای شته شاراوه کاند ا ده چن. به شځکیان دهرچووی زانکځکان و به شه که ی دیکه یان نه ماچهرن، واته ئاره زوویان لځیه نه رکی ځځښیر بینن. لځره دا گرنگه نه وه بځځین، که نه و ځځښیره له بهر نه وه ساده نیه، دهرچووی زانکځیه، به ځام به گشتی زانکځکان ځځښیری ځووکه ش بهر هه مه ده ځځنن. کاتځکیش هه ندځک ځځښیری دهرچووی زانکځ نه م ئاسته ساده یه ځ تی ځده په ځځنن، نه و تی ځپه ځاندنه بهر هه می بیرکردنه وهی ځځیانه.

دووه میان، ځځښیر ځکی ځه خه گره. نه دژه و نه دځسته، به ځکوو که سځکی ځاځه کاره ځ. له وه تی ځگه یشته وه نه رکی ځه خه تی ځپه ځاندن و کردنه وهی که نا یی نو ځیه له هر باب به تی ځکدا، که ځووبه ځووی ده بځته وه ځ. به وه دا سهرقا یی پځځژه ی فکریه، کهم دهرده که و ځت، به ځام له گه ځ هر دهرکه وتنځکید ا ئایدیای نو ځ ده ځځنت و پرسپاری دځځه قانه ده ورووژځنت. زمان ځکی ئاسانی نیه، چونکه ئاستی تی ځگه یشتنی جه ماوهری تی ځپه ځاندووه. ده سته ځات و زځرایه تی خځشیان ناو ځت، به ځام هر نه ویشه کاریگه ری هه یه.

کځمه ځگه ی ئځمه یش به شځوه یه ک له شځوه کان خاوه نی نه و دوو جځره ځځښیره یه، به ځام کات ځ نه وه ده خه ینه بهر چاو، که زمانی ځځژانه ی هر کځمه ځگه یه ک ځځځی گه وره له دروستبوونی ځځښیردا ده گځځنت، نه و ده کر ځت بځځین هه ردوو جځره که لاوازن، نه گهر نه ځځین نه وهی

دووهم هر دهرنه كه وتوو، به وهی زمانی ژانه مان هشتا هزاره و له بهرهمه نانی شنبیری جياواز و داهنه ردا توانای كه مه. شنبیر داه نانی خای له سهر ئاستی ئه و زمانه داده مه زرر نیت، كه كه مه گه پایی گه یشتوو، به و مانایه ی ئه و ئاسته تده په نیت و مه ودا له نوان زمانی خای و زمانی ژانه دا دروست ده کات. بهم شه وهیه زمانی شنبیری هخنه گر نهك هر هه مان زمانی كه مه گه نییه، به كوو زیش با اتره. هه تا ئاستی زمانی ژانه ی كه مه گه کی زیاتر به ره و سهر وه هه بکشیت، ئه رکی ئه و قورستر، به ام ئاستی بهرهمه می بهرتر ده بیت. كه مه گه یهك له ووی گوزهران، خو نندن، پهروه رده، ته ندروستی، گه و بان، ئاسایش و هیی دیکه وه هزار بیت، مانای وایه زمانی ژانه ی ساده یه و توانای جوو هیی كه مه. شنبیری گه و ره له كه مه گه یه كدا دهرده كه ویت، كه ئه و بوارانه ی له ئاستی نزمدا نین، چونكه په و نندییه کی دیا یكتیکه له نوان دروستکردنی كه مه گه و دروستکردنی شنبیردا هیه. ئه میان ئه و بان دروست ده کات. تاكو ئه م ییش شنبیری ئه مه نه توانیویه تی ببیت ته م دلا کی وهك ئه و م دلا نه ی له جیهاندا هه، ب نمونه م دلی وهك شنبیری ئرگانیک، شنبیری مولتهزیم (کومیتد) و هی دیکه و نه م دلا کی سهر به خیشی داه ناوه، به كوو ئه وهی به زه قی ده بینریت، شنبیری میللییه، كه لره دا به (جاگلر Jaggler) ناوی ده ه نین. جاگلر ئه و پا هوانه یه، كه یاریی جاگلینگ (Jaggling) ده کات. ده توانیت له یهك کاتدا و زر به خیرایی چه نداشتك هه بدات و هر جار یه كه کیان بگرته وه. ئه م هه ده داته وه و ئه و ده گرته وه. ئیتر بهم شه وهیه! جاگلر به سیستم کی نه گگ کار ده کات. هر گگ انکارییهك به سهر سیستمه كه یدا بیت، یارییه كه ی تك ده چیت و سه كه ی ته و او ده بیت. لای بینهری جاگلینگ ئه و ماتر یه له هنده گرنگ نییه، كه جاگلر به کاری ده ه نیت، به كوو لره دا ژماره و خیرایی بایه خی زیاتریان هیه. واته تاكو ژماره ی ئه و ماتر یه لانه ی هه بیان ده دات، زرتتر بیت و خراتر جگگ گ بیان په بکات، یارییه كه چاکتر سهرنج اده کشت و زیاتر درژه ده کشت. () جاگلر خای له بنه هتدا مرف کی یاخیه و له یی هونه ره كه یه وه جرتك له تراجیدیا نمایش ده کات، به ام کات شنبیر ده یه ویت هه مان سه ی ئه و له بواری فکریدا ببینیت، پرتسه سه كه به ك میدیا ده گگگگت. بهم شه وهیه شنبیری جاگلر بوونه وه رکی په سه ندرایو كه مه گه یه. نهك هر هخنه له و نرم و به هایانه ناگرت، كه خهك به پیر زیان ده زانن، به كوو ده شیان پارزیت. په ویستی به وهیه به رده وام دهر بکه ویت و به زمانی میللی بدویت. به په وهری ویزدان ووداوه کان هه بسه نگ نیت، چی باشه و چی خراپ؟! ئه و په و نندییه ئا زهی نوان

دهسته بات و شنگیری هنده ساده کردووه تهوه، که دهیه و بات ب شنگیر تهوه یه ز له م دیاکاندا دهرده که و بات، پشتی ز رایه تییه که ده گرت و دژی ز رایه تییه کی دی ده وه ست تهوه، ب تهوه ی هیچ نایدیا یه کی نو بناس ن بات، یان ستایل کی دیکه بیرکردنه وه دابه ن بات. به کورتی نه توانا و نه ئاره زووی تپه اندنی هیه، ب یه له ئاستی زمانی خه کدا ده م ن تهوه و به ش واز که ده نووس بات، که هیچ جیا وازییه که دروست نه کات.

ده گه یه تهوه ی ب بین که مه گه ی ئ مه ز که م شنگیری ه خه گر و تپه نهری به ره م ه ناوه، که ده کرت به دیوه که ی دیکه یشدا بگوتر بات شنگیرانمان نه یان توانیوه که مه گه به ژ نن و بیکه نه ناوه ند کی به ره مه ن. پوه ندیی ن وانیان له سر بنه مای ازیکردنی یه کدی دامه زراوه، نه وه که له سر بنه مای ت کشکاندن و هه وه شانده وه ی ب چوون و ئا استه کانی یه کتر.

شنگیری جاگلهر، که بوونه وه ر کی ساده ی میللیه، ز دووره له وه ی ب ته خاوه نی پ ته ی فکریی ه خه یی. هه مان ت گه یشتنی سیاسه تمه داری ب که شه کان هیه، له بهر ته وه یشه خ ی له بواری سیاسه تدا قایم ده کات. یه که دهسته بات ده ناس بات، تهویش دهسته باتی سیاسیه، چونکوو زه قترین دهسته باته، له کات کدا دهسته باته کانی دی لای ته و نه بوونیان هیه و نه هیچ کاریگه رییه که. مادام استه وخ و به زمانی میللی له باره ی سیاسه ته وه ده دو بات، لای ز رایه تی خ شه ویسته و ناوبانگی هیه، چونکه ههر ز رایه تی سیاسه تمه داری جاگلهریشی لا په سه نده. ز رایه تی ش تی شنگیری ووکه شه، چونکه ته و قسانه ده کات، که خ یشی ده یانزان بات. مر ق له و که م نتانه ی نه دامانی ز رایه تی ب شنگیری جاگلهری ده نووسن، به وونی ده بین بات چه ند ئاسووده ن، که هه مان ب چوونی ته وانی هیه. شنگیری جاگلهر وای کردووه سیاسه ت لای ز رایه تی ب ته گرنگترین بواری، چونکه له هیچ بواری کی دیکه دا ناتوان بات هنده ده نگ به ده ست به ن بات و هنده یش به ئاسانی ب چوونه کانی دهر ب ب بات. سه یر نییه ته گهر ته م ب بواری ته دهب، فه لسه فه، سایک ل جی، س سی ل جیا و ته وانه ی دیکه چ بووبن، که ته مه ههر خ ی مانای ته وه یه ته وان نه ته و بواران ه یان ناسیوه و نه به جیددیش کاریان ت دا کردوون، ده نا ب چی پ یان وایه ته مانه توانای گ انکاریان نییه، به کوو ته نیا سیاسه ت له دهستی دت دنیا بگ بات؟ ههر هنده گوتاری سیاسی شه قام ده وروژ ن بات، ز ره ی مان نووس، شاعیر، چیر کنووس و ه خه گر کاری خ یان ج ده ه ن و دوا ی تر مپ تی سیاسه تمه داران ده که ون، تا کو به هه مان زمانی ته وان، بگره هه ند جار نزمترین بدو ن و به ز رایه تی ب ن ئ مه یش ماوین. خ ته گهر فریای نووسینی گوتار نه که ون، ته و

په نا بـ شـوازي نامه ده‌به‌ن، که بـ سهرکرده و به‌رپرسه‌کاني ده‌نـرن و نامـژگاريان ده‌کهن. هر نه‌وانهـ دواي نارامبوونه‌وهي شه‌قام، بـ دنياي نه‌ده‌ب و هونه‌ر ده‌گهـنه‌وه و مرـف ده‌توانـت هه‌ندـکيان له فـستيقاـه‌کاندا بـينـت، ئينجا لهـوـ چ خهـات دابه‌ش بکهن و چ هر خـيان وه‌ريـگرن. شـنبيري جاگلەر پـي وايه گـانـکاري کاتـ دـته دي، که بوازي سياسي ده‌گـت. نه‌مه تـگه‌يشـتنـکه چهنـد بـي ساکاره. نه‌وه هه‌موو بواره‌کاني ديکهن سياست ئاـسته ده‌کهن، نه‌وه‌ک به‌پـچه‌وانه‌وه. هـخـنه خـي به‌ره‌مي قوـبوونه‌وهي شـنبيره لهـو بوارانه‌دا. هر هـخـنه‌يشه گوتاري سياسي ده‌خاته ژـر گومانه‌وه و ناـهـت ده‌سته‌تـي هـها په‌يدا بکات. نه‌وه هـخـنه‌يه بوازي سياسي و بواره‌کاني دي ده‌گـت و به‌ره‌و ئاستي باـاتريان ده‌بات، بـ نه‌وهي نه‌و پرـسـسه له خاـکـدا کـتايي پـ بـت. له هر کـمه‌گه‌يه‌کدا شـنبيري هـخـنه‌گر نه‌بـت، سياست شوـني هه‌موو شـتـک ده‌گرـته‌وه و بوازي ئازادي ته‌واو ته‌سک ده‌بـته‌وه، بگره هر نامـنـت، هاوکات شـنبيري جاگلەر به شـوهي به‌رچاو زـر ده‌بن. نه‌مـ کـمه‌گه‌ي نه‌مه وه‌ک هر کـمه‌گه‌يه‌کي ديکهي ته‌قليدي خاوه‌ني ژماره‌يه‌کي يه‌کجار زـري هـخـنه‌گره، به‌وهي چه‌مکي هـخـنه له کـنتـکستي خـي دوور خراوه‌ته‌وه و بـ ئاستي ميللي داگـراوه. واته کراوه‌ته کارـکي ئاسان، به‌ام نه‌وه هر کـمه‌گه‌ي نه‌مه‌يشه له ووي به‌ره‌مي فکري و هـخـنه‌يه‌وه هـنـده هه‌زاره. نه‌و چهنـد نووسه‌ره‌يش، که زـرايه‌تي به گه‌وره‌ترين هـخـنه‌گري خـمان، بگره به گه‌وره‌ترين هـخـنه‌گري دنيايشيان ده‌زانـت، له چهنـد گوتارـکي ساده زياتريان نه‌نووسيوه. تـياندا هه‌يه هه‌موو نه‌رکه‌کهي نه‌وه‌يه دـعا بـ هه‌ندـک و له هه‌ندـکي ديکهي بکات. تـکه‌بووني ژانره‌کان، واته شـنبير له ناراميدا بـمان، شيعر چـيرـک و هـخـنه‌ي نه‌ده‌بي ده‌نووسـت، به‌ام له کاتي وروژاني شه‌قامدا هه‌موويان جـ ده‌هـت و په‌نا بـ گوتاري ئاگراوي ده‌بات، خه‌سـه‌تي ديازي نه‌و کـمه‌گه‌يانه‌يه وه‌ک هيي نه‌مه هـشتا تاکه‌کاني نه‌بوونه‌ته خاوه‌ني خـيان، به‌کـوو پا به‌ندي خواستي زـرايه‌تين. فه‌يله‌سووفاني (تيـري هـخـنه‌يي) له نموونه‌ي (هـرکهايمه‌ر)، (نه‌دـرنـ) و (مارکيوز) پـ له‌سهر تـکچـژاني بواره جياوازه‌کان داده‌گرن، بگره نه‌مه له ديدگاي فه‌لسه‌فيدا به پـويست ده‌زانن، به‌وهي فه‌لسه‌فه له‌سهره‌تي به‌ره‌مي ئابووريناس، مـژووناس و ده‌روونناسان له داـشتني پرسياردا پـکه‌وه بيه‌ستـته‌وه، که هه‌موو نه‌مانه‌وا ده‌کهن هـخـنه کاريگه‌رتر بـت، (به‌ام لاي شـنبيري جاگلەر شته‌که ته‌واو جياوازه، چونکوو نه‌و به شـوهي کـيرـيـسـتي، واته زـر ووکه‌شانه له‌بارهي نه‌و ووداوانه‌وه ده‌نووسـت، که شه‌قام به گرنـگان ده‌زانـت، بـ نه‌وهي هـچ پرسيارـکي نوـ بوروژـنـت.

ز رایه تی ئەم دەرگەیی بە هەر شنبیر و سیاسەتمەدارێک
کردوووەتەو، بە مەرجێ ئەو سیگنالیانەی پێوە دیار بێت، کە ئەم حەزی
لایانە و نابنە هێی تێکچوونی دێخە ئارامەکی. واتە کات
پەسەندیان دەکات، کە دەبنە جاگلەر و دەزانن چۆن جاگلینگ بکەن.
وای لێ هاتوو بە ئەوێ مەرج بە نووسەرێکی داھێنەر، یان
سیاسەتمەدارێکی گەورە بزانێت، هێندە بەسە لە کەناڵەکان
اگەیانندا زوو زوو دەربکەوێت و وێنەی جاگلەرێکی شارەزا تێپەکان
لە هەوادا بخولێتەو. شنبیری هێنەگر و تێپەنەر بەرگری لە
باوەیی زێڕایەتی ناکات، بەلام لە پێناوی مافەکانیدا تێدەکێشێت، لە
کاتێکدا شنبیری جاگلەر بە باوە هێکەیدا هەڵدەبێت، کەچی مافەکانی
لا گرنگ نییە، بەکوو تەنیا وەک تێپ هەڵیان دەدات. زێڕایەتی خێشی
ئەوێ بە لایەوێ گرنگ هەڵدانی تێپەکیە، نەوێک بە دەستەڵاتی
مافەکانی. لایەنی سیاسی هێی بە ئەندامانی زێڕایەتی داو،
ئەگەر پێستی بگرن، دەستکاریی سروودی (ئەوێ هەقیب) یان بە دەکات.
ئەمە بە شێکە لە داخوارییەکانی زێڕایەتی و حزبیش وەک دەستکەوتێکی
گەورە پێی دەفرێشێتەو، بە ئەوێ هێچ لایەکیان لەو دا (جێددی)
بن. واتە ئەم دەیهێنێتە دی و نە ئێویش دەیهوێت بێتە دی،
بەکوو تەنیا وەک یەکیک لە تێپەکان لێی دەوانن. لە پێشەوێ گوترا
زێڕایەتی حەز ناکات لە پێکھاتەیی شت بکێشێتەو. نووسەر هێی لانی
کەم پانزە ساڵ لە بارەیی دەستەڵاتەو دەنووسێت، جێی وی پێ دەدات و
بە نەفرەتی دەکات، بە ئەوێ یەکی جاریش گوتبێتی دەستەڵات چییە،
بەکوو پێی وایە دەستەڵات بریتییه لە کەسانێکی دیاریکراو و
ئەوانە هێکاری نادادپەرەری و گەندەبێن، کەچی وەک ووناکبیری
گەورە ناسراو، مادام بە زمانی زێڕایەتی دەدوێت و خێی لەو شتانە
نادات، کە دەبنە هێی تێکچوونی ئارامییەکی. بەم شێوەیە چەمکی
دەستەڵات، کە بە نموونە لای فەیلەسووفێکی وەک (مێشال فۆک) دا
ئازترین و قورستین چەمک، بگرە دەگاتە ئەوێ سەرچەم تەمەنی بە
تەرخان بکات و هێشتا فریای ناکەوێت، کەچی لای شنبیری جاگلەردا
دەبێتە یەکیک لە شتە هەر ئاسان و سادەکانی سەر ئەم زەمینە. هێندە
بیرکردنەو و دەربێینی ئاسان کردوووەتەو، بە ئادەیک ووناکبیری
ئەرکێکە وەک هەر ئەرکێکی دیکە سادە و هەموو کەسێک دەتوانێت لە
ئەستێی بگرێت، بە مەرجێک وریای خێی بێت بە لای بیرکردنەوێ قوو،
خوێندنەو، کتێب، تەنیا، هێنەیی دێق و شتی دیکە لەم
بابەتەدا نەچێت، بەکوو بە زمانی خێک بدوێت و زوو زوو ئەو
شتانەیان بە بیر بێنێتەو، کە خێیان دەیانزانن. پێشتریش گوتمان
ئەمە وای کردووێ ژمارەیی شنبیر لە زێربووندا بێت. هەمیشە
کێمەگە سەرەتاییەکانی وەک هێی ئێمە، ئەوانەیی پشت بە کەلتووری

زاره کی ده به ستن و بایه خی نووسینیان نه زانیوه، خاوه نی زرتیرین ژماره ی شنیرن. ئه وه ی ئه م به وونی ده رکه وتووه، ئه وه یه، هه تا ژماره ی شنیر زیاتر به ره و سه ره وه هه بکشیت، ژه ی خو نده وه داده به زت و کت بخانه کان داهاتیان که متر ده به ته وه، ده گاته ئه وه ی هه ندکیان کر ی شو نه که یان به ندرت. نکوو ی له وه ناکرت ئه مه ئه م خاوه نی ژماره یه کی یه کجار زری شنیرین. که یشته وه ته ئه وه ی هه ر لایه ن کی سیاسی کات به پشتگیری پنه یه کی خ ی پویستی به شنیر بت، له ماوه یه کی کورتدا، به ئه وه ی هیچ زه حمه ت ک بکشیت، هه زارانیان ک بکاته وه. ئه مه تایبته نییه به پارتی، به کوو هه موو لایه نه کانی دیکه یش کردوویانه. ئه و شنیرانه ی له سه ره تاوه، دروستتر له دوا ی اپه ینه وه وهک ووناکبیر خ یان ناسا ندبووو، گوایه پنه ی ژه ی گه وره ی فکری و فله سه فیان هه ن، ئه م چ له ژنامه ی حزبه کان و چ له و ژنامه نه ی، گوایه سه ره به خن، بوونه ته ژنامه نووسی زر ساده، چونکه ئه مه ئاسا نترین گه یه، تا کو لای زرایه تی خه ویست ببن. له گه زرایه تیدا زمان کی هاوبه شی پک هه ناوه، که به ئاسانی له یه کدی تده گهن. زرایه تی هه نده ی به سه تی ری په ره سه ندن (ئیفه لویشن) ی (داروین) به چه ند وشه یه کی وهک (چن ازی بین به نه وه ی مه یموون دابنرین؟) بس ته وه، یان سه رتا پی سیک له ریزم، که خ ی به عه لمانییه ت ناوی ده بات، له کوفر و به د هوشتیدا کورت بکاته وه، بگره سه رجه م فکری دنیا له ک مانتی ژر گو تاری ژنامه ئلیکتر نییه کاندایه و نه بزانت، به نه وه ی چ له دوور و چ له نزیکه وه به لایاندا تپه یبت. هه م شنیری جاگله ر و هه م سیاسه تمه داری جاگله ریش سوود له و ده خه ده بینن، چونکه ئه وان ترسیان له هیچ ده م ک نییه، که به پرسپاری نو ووبه وویان ناب ته وه. هه ردووکیان له ماوه ی ئه و چه ند سا هی ا بور دوودا فری هونه ر ک بوونه، که ده کرت ناوی (هونه ری خوگ نجاندن له گه زرایه تیدا) ی ل بنین. له وه دا هاوپه یمانن چن له گه ی هه ندک چه مکی هوشتبازییه وه هه رچی ئاره زووی یاخیبوون هه یه له مر فیدا بکوژن و بیکه نه ک یله. (نیتشه) له کت بی (ئاوا بوونی بته کان) دا هه خنه له که نیسه ده گرت، که هه و ی له ناو بردنی هه وه س و غه ریزه ده دات، له کات کدا یشه ک شکردنی هه وه س مانای یشه ک شکردنی خودی ژیا نه. گوته ناسرا وه که ی (مه سیح) ده ه ن ته وه: (ئه گه ر چاوت به ره و گونا هه په لکشت ده کات، ده ریبه نه)، به یه پی وایه هوش دژی سرووشته، بگره ئه مه ده کاته یه کک له تایت هه کانی کت به که ی. (به گشتی (نیتشه) له و کت به فیدا هه خنه ی گه وره له ت ک ای ئه وانه ده گرت ده یانه و ت له گه ی هوشتبازییه وه سرووشتی مر ف بکوژن و ک یله ی بکه ن، به یه وهک پاراد کس به (به د هوشته ناشیرینه کان)

ناویان ده بات، بهم شووه یه پی وایه (هموو له دژی له ناوبردنی هه وه سدا په یمان ده به ستن)، ()

بـ نمونه ئه و نووسه ره میللیانه، یاخود ئه و شنبیره جاگلهرانه له هه ندک ما په پی دهره وهی کوردستاندا ده یانگوت پارتی پارکی کردووه ته وه، بـ ئه وهی به د هوشتی له کـ مه گه دا بـ او بکاته وه، بهـ ام کات بـ یان دهرکه وت ئه و زـ رایه تییه بـ به جلو به رگی ئیسلامیه وه ده چـ ته پارکه کان و مانا ئـ رگینا هکهی پارکی ته و او گـ یوه، بگره شو پی خواپه رستی تـ دا کردووه ته وه، بـ ئه وهی یهک نو ئی نه چـ ت، به مانایه کی دی وای کـ خستوو له گه تـ گه یشتنی خـ یدا بگونجـ ت، ئه ودهم ئه و تـ په یان فـ ی دا و دانه یه کی دیکه یان هه گـ رت، () بهـ وه به رانی ئـ ژنامه ی (...) ی دهنگی بزا فـ کی ئیسلامی ته نیا ئـ ژک دوا ی هاتنی داعش بـ مووسـ پیـ رتاژک ئاماده ده کهن و ئـ ایده گه یه نن ئه و شاره بووه ته به هه شت، بازـ هه یه و که س دهستی لـ نه دراوه، چونکه وا دهرانن زـ رایه تییه هه رـ می کوردستان ئه وهی ده وـ ت، بهـ ام کات بـ یان دهرده که وـ ت ئه مه ئه و فـ رژنه نییه له وـ دا زـ رایه تییه له گه هـ، بهـ کوو فـ رژنـ کی تری نزیکي ئه وه یه، ئینجا خـ را زمانی خـ یان ده گـ ن و به شووه یه کی دی دوا ی فـ رژنه په سه ندکراوه که ده که ون، () جیاوازیی داعش له گه حـ زبه ئیسلامیه کانی حوکوم ته هه رـ مدا، ئه وه یه، ئه م هه موو تـ په کانی فـ ن داوه و ته نیا ئه وه یانی هـ شتوو ته وه، که ناوی خیلافه ته، بهـ ام ئه وان دوا ی ئه وهی چوونه ته ناو په رله مانی کافریش، وازیان له وه نه هـ ناوه به خـ ک بـ ن ئامانجیان گه اندنه وهی خیلافه ته، چونکه چاک دهرانن ئه ندامانی ئه و زـ رایه تییه له وه ده گهن ئه مه ته نیا هه دانی تـ په که یه، ده نا کاری وایان لـ ناوه شو ته وه، () ههروه ها داعش خاوه نی هـ زـ کی گه وره تر و زـ رایه تییه کی فراوان تریشه، بـ یه توانای هه یه اشکاوانه تر بـ چوونه کانی دهر بـ ت و پـ ویستی به ته قیه نییه، حزبی ئیسلامی هه یه تا کو دوانزده ساـ له مه و بهر گوتوو یه تی په رله مان شو پی کا فران، که چی کات زانیویه تی بهم شووه یه زـ رایه تی له ده ست ده دات و توانای ئه وه یشی نییه وهک داعش قهواره یهک دابمه زرـ نـ ت، ئه ودهم چووه ته په رله مان، بهـ ام وهک گوترا هه وـ ی داوه له شه ی تانه وه بـ فریشته ی بگـ نـ ت () که واته چ سیاسه تمه داری جاگلهر و چ شنبیری جاگلهر بـ ئه وهی زـ رایه تی له ده ست نه دهن، پـ ویسته خـ یان له وه بیارـ زن به وونی بـ چوونه کانیان دهر بـ ن و ئه وه یش گرنگه له یهک کاتدا کـ مه کـ تـ پ به دهسته وه بگرن، بـ ئه وهی لانی که م له یـ یه که له و تـ پانه وه پـ یان بـ ن پـ وه ندییان پـ یانه وه ماون و لـ یان دانه بـ اون، خهخت له سه ر ئه وه ده که ینه وه، که شنبیری جاگلهر و سیاسه تمه داری جاگلهر بـ ئه وهی له زـ رایه تی دانه بـ ن، پـ ویسته له

(Contradiction) ی ئایین و سیاستی له خیدا هه گرتوو و به زمانی میلی بهرگریان له دهکات، بگره بهرهوام لهو هه گهیهوه ههوهی گهوره کردنی ناوبانگی خای دهکات. ()

ده گهینه ئهوهی بهین چ هه شنبیری جاگله و چ سیاسه تمه داری جاگله ر دوای زه رایه تی ده کهون، نه وهک به په چه وانه وه، که هه ند جار به چوونه کان کورت ده هه نن و خه را است ده کر نه وه. به شاک لهو هه شنبیرانه ی له ناو ئایینه وه ها توون، زه ر زیاتر لهو هه شنبیرانه ی زه رایه تی به هه گه وریان ده زاننه ت، هه وه یان داوه هه خنه له دیارده و ده رکه وته کانی ئایین بگرن.

هه ندک لهو جاگله رانه په شبنییان ده کرد له دوای سیویه کی ئا به وه پارتی ده که وه ت و تا ما وه هه ناسته ته وه، به یه بهره وام به زمانی میلی له باره ی ئه و وودا وه وه ده یان نووسی، به ام پارتی به هه زه کی گه وریه وه ده رکه وته وه، بگره ئه وانه ی په شبنیی ووخانیان ده کرد، به سوپاسه وه له داموده ستگه کانییدا وهک موچه خه ری گو هه یه دامه زران و له ئه رگانه کانییدا گوتاریان به نووسی، به ئه وهی ده ست له جاگلینگ هه بگرن. هه ندک جاگله ری دیکه له ما په هه کانی ده ره وهی کوردستانی دا گوتیان ئه مه هه نده جو هه ن به پارتی ده ده یین، تا کو لای خه ک ناشیرینی ده که یین و ئه نجام ده ی ووخه نین، به ام دوای پانزده سا هه شتا به یان نه کراوه، چونکه ئه و زه رایه تییه هه مه هه ئاماده نییه ده ست له هه یچ شته کی خای هه بگرت، به یه هه ندکیان کاته به کوردستانی ژه ر ده سته هه تی پارتی ده که هه نه وه، ناچارن له گه به رپرسه ده ست هه یشتوو هه کانییدا هه ک بکه ون، نه یانگرن و ئازاریان نه ده ن. بزوو تنه وهی گه هه انیش هه مان به چوونی به ووخاندنی پارتی هه بوو، گوایه له هه ئاشکرا کردنی نه نییه کانییه وه به هه زی ده کات و دواتر له ناوی ده بات، به ام ئه ویش هه ر زوو ئا استه که ی گه ی، به وهی له گه ئا استه ی زه رایه تییدا نه ده ها ته وه. چ ئه و نووسه رانه ی جو هه نیان ده دا و چ گه هه انیش توانییان لای ئه و زه رایه تییه هه بناسر هه و په سه ند بکر هه ن، به ام به ئه وهی ئه مه بگاته ئه وهی پارتی لاواز به ت، چونکه وهک گوترا ئه و زه رایه تییه هه موو شته ک که هه که ده کات، به مه رج هه سیمای ئایینی په وه به ت. په شتریش گوترا هه یچ هه گه زه کی دی وهک ئایین نا تواننه ت خای ها و به شی ئا استه جیا وازه کان بد زه ته وه و له یه کدییان نزیک بکا ته وه، بگره له ناو یه کدیاندا به تو هه نه ته وه.

هه نگه سیویه کی ئاب نموونه یه کی زه ق به ت به ئه وهی بهین هه شنبیری جاگله ر، کاته ک کیه سکه وهک ته په هه ده گرت و جاگلینگ په ده کات، به ئه وهی نییه لهو هه گه یه وه هه خنه بگرت و ئایدیای نو به نه ت، به کوو ته نیا مه به سته تی وهک یاریکه رکی له ها توو بهره وام له به رچاو به ت و له بیر نه چ ته وه، چونکه ئه و به رگه ی هه موو شته ک

ده گرت، به نام هیی ئه وه نا له بهرچاوان ون ببت و له بیر
 ز رایه تی بچ ته وه. گرنگه ئه وه یش بزانی، که ده بت جاگله ر زووزوو
 ئا وگ. به مات ریاله کانی بکات. واته ه نگ، ش وه و قه باره ی
 ته په کانی بگ. ت و له ف رمی دیکه دا پ شانیان بداته وه، چونکه
 ب زاری یه که که له سیماکانی ز رایه تی و ش تی گ ی نی ف رمی
 شتومه که وه ک چ ن که لویه لی ناوما، جلویه رگ، ئ ت م بیل و شتی
 دیکه یش هه ر به م ش وازه ده گ. ت. تا کو چه ند سا ک له مه وه ریش
 ئه گه ر خو نه ر ته نیا ژماره ی سیویه ک (31) و وشه ی (ئاب) ی له هه ر
 شو نه کدا بدیا یه، به په ر شه وه ده یخو نده وه، به نام ئه م ئه
 ئاره زووه ی نه ماوه، به یه پ وسته شنبیری جاگله ر ت پ کی دیکه
 به نه ت، وه ک ت پی ده ستور، هیی یاسای سه ر کایه تی و شتی له م
 بابه ته. ب شنبیر ه یچ گرنگ نییه ئه و ووداوه چ سوود و زیان کی
 هه یه، به کوو وه ک پ شتر گوترا گرنگ ئه وه یه بیکاته ت پ و
 هه یبدا ت. هه نه ک له و جاگله رانه له گه رمه ی ووداوه کانی حه قده ی
 شوباتدا په لاماری هه ر شنبیر کیان ده دا، ئه گه ر ملی ب خواسته کانی
 ز رایه تی که چ نه کردایه. به وه تاوانباریان ده کرد، گوایه سه ر به
 پارتی و یه که تییه، هه تا ئه گه ر ئه و شنبیره دهستی له وه
 هه نه گرتبا یه ه خنه ی جیددی له و دوو حزبه بگرت، که چی دوا ی
 ئارامبوونه وه ی شه قام هه ر خ یان له م دیا و داموده ستگه کانی
 ئه واندا ده رکه وتنه وه و له ف ستیقا ه کانیاندا بانگه شت کران، بگه
 ئه وانیه یان به دا ه نه ر نه ده زانی، که به شدارییان ت دا نه کردوون. ()
 سه یر نییه جاگله ره کان هاوکاتی هه ر وودا وک به ل شاو ده رده کهون و
 ب چوونی خ یان ده ن، ب ئه وه ی پ شتر له و باره یه وه ه یچ
 شاره زاییه کیان په یدا کرد ب ت. ب نمونه هه ر ه نه داعش
 ده رده که و ت، ئه وان له باره ی ئیسلام و م ژووه که یه وه ده کهونه
 قسه کردن، ب ئه وه ی قسه کانیان سنووری ت گه یشتنی مر قی ئاسایی
 بب ت، چونکه له باره ی هه ر ه ز که وه ده دو ن، که خاوه نی
 ز رایه تییه. شنبیره ه خنه گر و ت په نه ره کانی دنیا هه میشه له
 دژی س نترالیزمدا جه نگاون، له (نیتشه) وه کات س نترالیزمی ئه ق و
 زانستی خستووه ته ژر گه و ره ترین پرسیاره وه تا کو (ف ک)، (د ریدا)
 و هه موو ئه وانیه ی دیکه، هه ر یه که ی به ش وازی خ ی ه خنه ی له
 س نترالیزم گرتووه و هه و ی هه و شانده وه ی داوه، بگه که نا ی
 دیکه ی جیاوازی کردووه ته وه، که چی شنبیری جاگله ر به پ چه وانیه
 هه میشه به و زمانه میلییه ی هوتاف ب س نترالیزم ده ک ش ت و
 دژایه تی هه ر که نا کی جیاواز ده کات، که ده رده که و ت. ()
 شنبیری جاگله ر ئه وه چه ند سا ه نه ک هه ر موجامه له ی پیاوانی
 ئایینی ده کات، به کوو پ یاندا هه ده ن، چونکوو وا ده زان ت به و

ځکه په ځای له هـرشې ټوانه د پارـزـت، که ټمه نـشانـه کورـتبـنـیه تی. ټمه یـش خاـکی دیکه یه، که ټو ټـشـبـیره به سیاسه تمه داره وه گرـ د هـدات، به وهی ټو یـش ته نیا ټاسایـشی ځای مه بهـسته. بـ پارتی و یه کـتی گرنگ نیـه کـمه گه ده که وـته بهر شاـوی ټو هـزانـه هـگری فکری چه بهـستوون و هر چی جوانی هـیه، له ناوی ده بهن، بهـکوو ټو هی گرنگه ټاسایـشی ټوان تـک نه دهن، بگره چ به نهـنی و چ به ټاشکرا په یمانـشیان له گهـدا ده بهـستن و کـمه کیان ده کهن. ټـشـبـیری جاگلر ټـکی سهره کیی له وهـدا هـبووه له پـناوی ټاسایـشی ځای و فراوان کـردنی ناوبانگیدا هـمان ټـکی حزبه سیاسیه کان ببـزـت، بهـکوو گه یـشتووه ته ټو هی له وان زیاتر ځای له و هـزانه نـزیک ده کاته وه. ()

ټو ټـشـبـیره پـش هـموو شـتـک تـگه یـشتنـکی زـر ساکارانه ی بـ زه مهن هـیه و پـی وایه ټم زه مهنه جـگیره و ټزه لیه. واته ټم دـخه هـر بهم شـوه یه ده مـنـته وه و ناگـت. بهـشـکی زـری ټو ټه کـترانه ی ټمـ پـاـیان به ټـژیـمی (ټهـسد) داوه و زیانـیان به هـی تـیرـره وه که و تووه ته بهر هـهـشه، ده پرسن ټوه داعش و بهـری نوسره له کوـوه هـاتن، له کاتـکـدا ځـیان چه ند ساـه مـژوو دهـشـوـنن و جوانکاری تـدا ده کهن، بـ ټو هی وـنه ی مواهیده کان جوان و شیرین پـشان بـدن، به ټاده یه که نه کان بیانـه وـت شوـنـپـیان هـبـگرن. ټه کـتره کان له فـیلم و زنجیره دراما کانـیانـدا زـر له پـش مه لاکانه وه خه و نیان به گهـانه وهی خـلافه ته وه ده بـینی و سه ده ی حه و ته میان به باشتـرن سه ده ی زه مهن پـشان دهـدا، بهـام کاتـک خهـک به پـی ټو که ته لـکی ځـیان بـیان داناون؛ چه که هـهـده گرن و ټو بهـووی هـموو کـمه گه ده بـنه وه، ټو دهم ټه مسـر و ټه وسـری دنیا یان لـ دـته وه یهک و به لادهر و خه وارچ ناویان ده بهن. خـلافه ت له سه ده ی بیست و بیستویه کـدا بهر له وهی له واقیـعـدا پراکتیزه بکـرت، له سر شـاهـدا پراکتیزه کرا، بگره ټوانه ټو وـنانـه ی مرـفی باوهـدار به تهـخی و وهک تارمایی له کـتـبه مـژوو ییه کانـدا وه ریگرتـبوون، به رجه سته یان کرد و وـنه ی زـر ټوونـتریان لـ پـک هـنان، به ټاده یه ټوان بتوانن بیانـین و دوا یان بکهون، بگره چاویان لـ بکهن، به وهی هـموو ورده کارییه کانـیان ده بـینـرا. () له دوا ی ټووداوی حه قده ی شوباته وه، دروستـر له و کاته وه ټـشـبـیری هاوارکـر و بانگـدهر سهرجه م پـژـه ی ځای له هوتاف، بانگ، جوـن و دـعـادا کورت کردووه ته وه، به ټاشکرا هـست به ده رکه و تنی هـندـک دیارده ده کـرت، که نیو سه ده زیاتر بوو کـمه گه ی ټـمه به هـی هـخنه ی هـخنه گرانی سه رده می پـشـووه وه تی په اندبوون. له شـشـی بیسته وه تا کو حه قده ی شوبات هـر ټـپهـین و شـشـک بگـریت،

ويستوويه تي هـزه کاني دژه گـانـان بوروژـنـت و بيانکاته هـزي سياسي، کـمهـايه تي و سيمبـي، تاکو له دژي گـانـانکاري به کاريان بهـنـت. به دهر بـيني (ئيبن خـلدوون) تـکـاـيان زانـکردني هـزي کـچـريـانه بوونه به سهر هـزي شارستانه تيدا. لهـم دهوروبهـري ئـمهـدا هـيچ کـاتـکـک نه که و تووه دواي شـش و اـپهـينه کان گـانـانکاري ووي دابـت، بهـکـو به پـچـه وانه وه هميشه بواي سياست، دروستتر داموده ستگي حزبي دهستي خستووه ته ناو بواره کاني دیکه وه و نازادي له مرـقـسه ندووه ته وه. ناکرـت اـپهـين و شـشـه کانمان گـانـانکاري به دواي خـياندا بهـنـن، له کـاتـکـدا چ سياستمه دار و چ شـنـبـير نهک گـي دروستبووني تاک و مرـقـي سهر به خـيان نه داوه، بهـکـو هميشه له ووي هزريه وه به لاـياندا بردووه و هموو ئـمـهـمنتانـه يان لـسه ندووه ته وه، که ده کرـت بـنه هـي ئه وه نازادانه بير بکاته وه و ئاـسته جياواز له هـي زـرايه تي بگرـت. بهـم شـوه يه تواناي تاک نهک هر به ئاـسته ياخي بووندا نه جووـاوه، بهـکـو خودي ئـمـه توانايه بووه ته به شـک له و دهـسته ته کـمهـايه تي و سيمبـي يـه زـرايه تي و له سهر کو تکردي خـي (واته له سهر کو تکردي ئـمـه توانايه خـي) و ئه وانه دیکه يشدا به کار هـنـراوه. چواردهي ته مووز جووتياي پهر شو بـاوي له کـگـهـکانـه وه هـنا و کـي کردنه وه. هـزـکـي کـمهـايه تي لـپـک هـنـان، تاکو به سهر بـرژواي تازه پـگـهـيشتووي شاردا زاي بکات. به يان نامه يانزدهي ئادار جارـکـي دیکه شاري خسته ژـر دهـسته ياتي جووتياي چه کداره وه. اـپهـين به شـوازـکـي دي جووتياي چه کداري پهرته وازهي له شاخه وه بـ ناو شار گـهـانده وه. بهـم شـوه يه هر چي له ماوهي ئـمـه پانزده شانزده ساـهـي اـبور دوو دامه زرابوو، ورده ورده له ناو چوو. شانـ، سینه ما، کتـبخانه و هموو سيمبـهـکـاني دي تـکـشـکـنـان و ئايـکـني ئاييني شوـني گرتنه وه. ئـمـه بهـرهـمي حه قدهي شوبات به ووني ده بينين، به تايبه تي له سلـمانيدا، ئـمـه شاري له نه وه ده کـاندا به ته نيا خـي له بهـرانـبهـر شاـاوي ئيسلاميه کـاندا گرت، بهـام له و ژـهـوه به هاوکاريي شـنـبـيري جاگلهر توانرا دايدـووخـنـن. هـيچ کـاتـه وک قـناغي دواي اـپهـين، به تايبه تي له حه قدهي شوبات وه شـنـبـيري ئـمـه له زـرايه تيدا نه تواوه ته وه، بـيه له نه وه ده کـانه وه تاکو ئـمـه شـنـبـيري جاگلهر دهستي به سهر تـکـاي بواره کاني دهر بـين و گه يانـندا گرتـوه. وهک بينيمان شـنـبـيرکـي کـمـپـر مایسه. واته بـ مانه وهي خـي له گـه هـزه چه قبه ستووه کـاندا کـده که وـت و به يارمه تيي ئه وانه وه دژي هر ده نگـک ده وه ستـته وه، که جياوازه و نيازي گـانـانکاري هـيه. به هردوو کيان ئـمـه زـرايه تيه به لاـدا ده بن و ئـمـه وه همي لا ده که نه اـستي، گوايه

ئەگەر ھۆزە شەھەر ئانگۇزەكان لايان بىگە ئىن دىنيان بى دەكەنە بەھەشت. ئەو زىرايەتتە دە سا لەمەوبەر بە يارمەتتەى حزبە ئىسلامىيەكان لە پا زىرايەتتەى كانى دەوروبەرىدا دىتە سەر شەقامەكان و لە دژى كاريكاتىرستىكى بىبەھرى دانماركى دەھاللىنىت، بىگرە داوا دەكات ھىچ كەسك كەلۈپەلى دانماركى نەكلىت، تاكو نەوھى مەيموون و بەراز (احفاد القردة والخنزير) لە برسان بىرن، كەچى ئەمەلىيەتتە نايان بى دەھاللىت و داوايان لى دەكات شوئىنى بىكەنەوھ. لە كىپىھاگن تەنبا لە يەك ئىژدا مىللىنىك تاك دىنە سەر شەقام، تاكو تىككەل بەو كەسانە بىلەن (بەخىر بىن)، كە دە سا لەمەوبەر لە خوا دەپالانەوھ لە برسانيان بىكوژىت. ھەر ئەمانە ھەشتاوشەش مىللىن كرىنى دانماركىشىان بى كى دەكەنەوھ. ()

ئىشنىبىرى جاگىلەر لە خالىكى دىكەى جەوھەرىدا ھەم لەگەلى پىاوانى ئايىنى و ھەم لەگەلى سىياسەتمەداردا يەك دەگىرتەوھ، كە ھەرچى گوناھ ھەن دەيانخاتە ئەستەى ئەوانەى لە نىرم و بەھاكانى دىلى لايان داوھ و گو لە خواستى زىرايەتتە ناگىرن. بە مانايەكى دى لە بەردەم بەدىھەللىنى خەونەكانىدا ئىگىرن. ئەو ئىشنىبىرە ھەندىك چەمكى لاسىكىيانەى ۋەك دادپەروەرى، چاكسازى، پاكسازى و شتى دىكەى بە دەمەوھ گىرتوھ، كە نە لەگەلى پەيامى سىياسەتمەدار و نە لەگەلى ھىي پىاوانى ئايىنىدا ناكىكن، بى ئەوھى لەوھى ۋە ھەرش بىكاتە سەر ھەر بوونەوھەللىك، كە لە دەرەوھى ئەمانەدا بىر دەكاتەوھ و دەدوۋىت. بەوھەدا دەستى بەسەر ھەللىكانى ئاگەيانندىدا گىرتوھ، ھەو دەدات ھەر دەنگىك بىخىكلىنىت، كە لە دەنگى ئەو ناچىت و سانسار بىخاتە سەر نووسىنى ھەموو ئەو نووسەرانەى پىللىژەى فىكرى جىاوازيان ھەيە. وا باوھ دەستەلىتى سىياسى زىاتر لە ئايىن نىزىك دەبىتەوھ، كەچى لەو زىنەى ناو (ھەللىمى كوردستان)ە، ئەوھ ئىشنىبىرەكەيە زىر لە سىياسەتمەدار پىترخەمى ئاگىرتى دى پىاوانى ئايىنىيەتى.

ئىشنىبىرى مىللى ھەتتا ئەمەلىش لەژىر دەستەلىتى ئەو فىكرە پىرما تىقەدا دەرنەچوھ، كە حاكىم يان زىردار، يان چاكەخواز پىشان بدات. ئەمە بىننى چەمكى دەستەلىتە بە شىۋەى مەرفەللىجى. واتە قىسەكردنە لەبارەى دەستەلىتەوھ ۋەك ئەوھى بە چاوى ئاساىي دەبىنرەت. وردنەكردنەوھ و تىكەشكاندنىيەتى، لە كاتىكدا ئىشنىبىرى ھەخەگىر لەو خالى جەوھەرىيەوھ دەست پى دەكات، كە بەو تىگەيشتنە لىزى نابىت و بە دواى وردەكارى و نەللىيەكانى ئەو چەمكەدا دەگەلىت. لە چىرەكە فەللىللىرىيەكاندا پاشاكان يان زىر دادپەروەرن، يان زىر چەوسەنەرن، كە ھەردوۋ ۋەكە بەرھەمى ترسن. خالىتى سايكىللىزىيە، كە مەللى سەرەتايى دەستەلىتدار بە شىۋەى ئاساىي نابىنەت. سەير نىيە كاتىك دەبىننى مەژوومان ھەندە

که و تووه ته ژر دهسته لاتی میتل ژیاوه. مرځه کان چیر کی
 سه یروسه موره به سرکرده کان هه ده به ستن و له ځکه یه وه ترسی خیان
 ده هو ښه وه. () له دواي ځایه ښه وه هیچ ښبیر کی جاگلر
 دهر نه که و تووه، نه گهر نه ندامانی نه و زرایه تییه ده یان چیر کی
 نه فسانه بیان به هه ښه به ستن، وهک (فان شایانی خه لاتی ښه به)،
 (به ره می فیسار نه گهر بکر ته زمانی ئینگلیزی، ده به ت هرچی نووسه
 هن، کت به کان یان له کت به خانه کانداه به ربه نن و به ما وه یان
 به نه وه)، (فان نه فیه سووفی ژاوا له باره ی فیسار نووسه
 نه وه) گو توو یه تی ده به ت هه موو داه نه رانی دنیا له یه وه فیر بن
 چن ده نووسن) و شتی دیکه ی له م با به ته. هر به گشتی گوره کردنی
 قه باره ی توانای کاره کت هری سیاسی، کمه لایه تی و ئایینی، له پا
 ښبیر نی کردنی ووداوی دځکه ردا به رماوه ی ئیدل ځکه کانی وهک
 کمه نیزم و نازیزمه، که پان وایه م ژوو به شوه ی ځکه کو است
 ده چته په شوه. به م شوه یه گوره کردنی ووداوی په ککه له
 خه سه ته کانی ښبیری جاگلر، چونکه نه و وا اها تووه ته نیا
 ده توانه له باره ی فیرمی ووداوه وه بدو، به یه تا کو قه باره ی
 ووداوه که گوره تر بکات، چاکتر سهری له دهرده چته، به وه ی نه و
 پر سه وروژان (Excitement) و خرشان (Enthusiasm) ده ښته
 دی. که م نین نه و ښبیره جاگلرانه ی به رده وام مژده ی ووخانی
 فان دهسته لاتی و دهر که وتنی فان سیست م دده ن، که نه مه له حه قده ی
 شوباتدا ز به وونی بینرا. (کارل په پر) به تایبه ت له کت بی
 (هزار یی م ژوو گه رایي) دا هخنه ی گوره له ئا استه ی م ژوو گه را
 (Historism) ده گرته. نه و ده پرس ته ئایا په ره سه ندن یاسای هه یه؟ هر
 ځیشی به (نا) وه م ده داته وه و باوه ی وایه گه ان به دواي
 یاسایه ک به (سیست می چه سپاو) له م ت دی زانستیدا به هیچ شوه یه ک
 بوونی نیه چ له بواری بایله جی و چ له بواری سه سیله جیدا. ()
 نه گهر (په پر) هخنه له فیرمه فله سه فیه که ی (م ژوو گه رایي) بگرته،
 ده به ت نه مه چی به ښبیری میلیلی خه مان به ښن، که هر ه ښنده
 جه ماوه رکی ساده له سهر شه قامه کانداه بینته، خه را مژده ی ووخانی
 فان سیست م و دامه ز راندنی فان سیست م ده دات؟
 نه و ښبیره نایه و ته و ناشتوانه ت جیاوازی له نه وان دوو جر تا کدا
 بینته: په که میان، به شوه ی غه ریزه داواي مافه کانی ده کات. واته
 له پناوی په ویستییه سهره تاییه کانی وهک نان، ئاو، جلو به رگ، کاره با
 و هیی دیکه دا دته سهر شه قام، به م دووه میان، ئاستی غه ریزه
 تده په ښته. هه موو نه مانه ی هن و ده ستیشی له ناهزایی
 هه نه گرتووه. نه و یان خاوه نی هه شیاریه، به وه ی هه شیاریه که ی
 ککه شهی به ده خو ځته و ځکه ی نادات ملکه چی هیچ دهسته لاتی ک به ت.

بهم شـوهـیه تاقه پـوهـرک بـ دهرکهوتنی هـشیاری تاک ئهـوهـیه، که ناھـت به ژـردهستهـیی دهستهـاتهـکان، چ دهستهـاتی سیاسی له چهـشنی حزب و چ دهستهـاتی کـمهـلایهـتی له نموونهـی خـزان، قوتابخانه، پهرستگه و ئهـوانهـی دی لاری بـت، چونکه وهک (کامیـه) پـیـوی وایه هـشیاری بهـرهمی ئاکتی یاخیبوونه. () ئهـو تاکهـی دووهـمیان لای ئـمه هـشتا دروست نهـبووه، بهـوهـی کـمهـلگهـمان به پیرـزی داپـشراوه. ههر (کامیـه) دهـنووسـت: {له بیری مرـقدا دوو جـر جیهان ههن، جیهانی پیرـزی، یان به دهرـبـینی مهـسیحی جیهانی گرـس (نیعمهـت) و جیهانی یاخیبوون. ونبوونی ئهـمیان دهرکهوتنی ئهـویانهـ} (). مهـبهـستی (کامیـه) ئهـوهیه ناـکـرت ئهـو دوو جیهانه پـکهـوه دهریکهـون، بهـکوو ههر دهـبـت بهـکـیان دیار و ئهـوهـی دیکهـیان نادیار بـت.

لهـدوای لاپهـینهـوه مرـقی ئـمه له لایهـک به هـی سیاستهـمهـدار و کارهـکتهـری ئایینیـهـوه و له لایهـکی دیکه به هـی لـشـبیری بانگدهـر و میللیـهـوه بهـردهـوام به پیرـزی داپـشراوه. هـنده بهـسه مرـقی وردبین چاوـک به کتـبهـکانی خوـندن و پهـروهـردهـا بخشـند، تاکو به ئاسانی بـی دهریکهـوت چـن خـهـویستی ئیدـلـگیی حزبی دهستهـات و سیمبـهـکانی وهک شته ههره پیرـزهـکان سهـیر دهـکرـن و لهـولایشهـوه کارهـکتهـری ئایینی به یارمهـتی لـشـبیری میللی ههـموو کونوکهـلهـبهـری کـمهـلگهـی به پیرـزی پـ کردووهـتهـوه، که ئهـوه له ههـدهـی شوباتدا دهـگاتهـ لووتکه و ئهـمـ به وونی کاریگهـریهـکهـی دهـبینین، بـیه ههر کهـسـک باوهـی وا بـت مرـقی ئـمه بـ ئهـوه دـته سهـر شهـقام، تاکو دنیا بـگـت، له سادهـیی و ساکاریی خـی زیاتر شتـکی دیکهـمان پـ ناـت. () بهـرگریکردن له مافی تاک نهـک ههر له کاتی ورووژانی شهـقامدا، بهـکوو ههـموو کاتـ ئهـرکی لـشـبیری هـخنهـگره، بهـام تـکهـکردنی باوهـی و ماف جارـکی دیکه ساکاریی لـشـبیری میللیمان بـ دهـردهـخات. وهک پـشتر گوترا لـشـبیری هـخنهـگر و تـپهـنهر بهـرگری له مافهـکانی تاک دهـکات، نهـوهـک له باوهـی، بـگره باوهـیـهـکانی تـک دهـشکـند، له کاتـکدا لـشـبیری میللی به باوهـیـهـکهـیدا ههـدهـت، بـ ئهـوهـی مافهـکانی لا گرنگ بن، بهـکوو تهـنیا لهـو گهـیهـوه خـی له کهـناـهـکانی اگهـیاندندا نمایش دهـکات. من پـم وایه لـشـبیری هـخنهـگر و تـپهـنهر، لـشـبیرک ههـموو کاتـ سهـرقاـی پـژهی فکری هـخنهـیه، نه به ورووژانی شهـقام ههـماس دهـیگرـت و نه له ئارامی دـخدا پشوو دهـدات، بهـکوو ئهـوه خودی شهـقام و دـخن دهـکهـونه ژـر کاریگهـری هـخنهـکانیهـوه، نهـوهـک بهـپـچهـوانهـوه. هـیچ گرنگ نییه ئـمه هـشتا نهـچوینهـته ناو زهـمهـنـکهـوه تـیدا لـشـبیر به بهـرهمهـکانیهـوه بناسـتهـوه، نهـوهـک

به دځا، هوتاف، جنډو، درووشم و ګوته ساده کانی، به ځام ګرنگه
ښښیری ځه ځنه ګر و تڼپه ښښنر بزانت هه میښه زه مه نځکی دیکه ی
جیاوازی هه یه، زه مه نځک، که هښتا ئه ندامانی زڼرایه تی ځپځی
نه ګه یشتون. ځ کانت ځپځی ګه یشتن، ئه وائو تڼیدا نه ماوه و جځی
هښتووه. ()

کځمه ځګی ئځمه، که کځمه ځګی زاره کییه و که مترین لځکدانه وه ځ
دیارده و ده رکه و ته کانی کراون، ئه وائو مرځی هاوارکهر و جوځندهر به
ئازا وه سف ده کات، له کانت کدا سایک لځجی ځک ځچه وانه ی ئه ومان ځپځی
ده ځت. ئه مه میکانیزمی به رگریه. مرځ کانت ده زانت ئازا نییه،
ځویسته ځی ئازا ځشان بدات، به و مه به سته ی شوځنی ځی له ناو
زڼرایه تیدا بکاته وه و به لاه نه نځت. به م شځوه یه ئازایه تی دیوه
ههره ساخته کی مرځفه، مادام هځکاره ځ ځګونجاندن. () ئه و دیوه،
که به م ځا ځه وه ځپځوه سته، هر یه ک له (نیتشه) و (فرځید) له سده ی
نځزده همددا به شځوازی ځیان ځووبه ځووی ده بنه وه و ئا ځسته ی جیاواز
و نو ځ له فکر و سایک لځجیدا ده هځننه ځګځګ، که دواتر ئه و
ئا ځسته یه له ئه ده بيشدا هځنگ ده داته وه، به و هی فځکسی ګه وره له سر
ناوه و هی مرځف ده کځت، که شه ځه، نه و هک چاکه. ترا جیدیا یه، نه و هک
ګه ښینی. قوو ځبوونه وه و بینینی ئازاره ځ، نه و هک ځدانی مژده ی
ځشبه ختی. ()

چ ګه وره کځدنی ده سته ځات و چ بچو و کځدنه و هی ځی له ځپځوه ندیی کو ځ و
باوکدا ده بینځته وه، که به ګرځی ئځدیپ و خه ساندن ناسراوه. ئه م ځ
ښښیری میلی کانت له ئه وروپاوه جوځن و نه فرهت ځ ده سته ځاتی
سیاسی ده نځرت و وه بیرمان دځنځته وه ئه و ده سته ځاته تاوان ده کات،
پاره ی زځری هه یه، کځشکه کانی به پاسه وانی زځر تایبته ته نراون،
ئه وه له و ځځه یه وه ځی له ځووبه ځووبوونه وه به دوور ده ګرځت. به
لاکه ی دیکه یشدا کانت ده سته ځات و ځپځشان ده دات به هه شتی له سر زه و ی
دامه زران دووه، دیسان هه مان ترسی ځووبه ځووبه نه و هی هه یه، به و هی چځن
ده بځت به هه شت تځک بدرځت. له هه ردو و حا ځته که دات شتی جه و هری ونه،
که ځه ځنه یه. ته نیا ځه ځنه یش ده توانځت نه ځنییه کانی ده سته ځات
بدځزځته وه و ئاسته کانی تڼپه ځځنځت. وه ک ځپځشر ګوترا لای ښښیری
میلی ده سته ځات بریتییه له که ساندځکی دیاریکراو، که ئه و که سانه ی
یان زځر ځش ده وځن، یان زځر ځقی لځپانه ځ. ئه ګر ده بینین ئه و
ښښیره هځنده له ورده کارییه کانی ئه و که سانه به ئا ګایه، ئه وه
هر ځپځوه ندیی به و ترسی ځووبه ځووبوونه وه هه یه: ئه میان قه ځه وه،
ئو یان له مه یموون ده چځت، فځان قځی ځیه ده کات، فیسار تا قمی
ددانی به چه ند ده فته ر دځلار کردووه، تځچووی نه شته ر ګری لووتی
ئه میان هځنده هزار یځر ځبووه، کځشک و ئځت ځم بیلی ئو یان به

بانکی سویسرا ناکت و شتی لهو بابه ته، نیشانه ی ترسی
وو به وو بوونه وه یه. ئەو زانیاریانە بە شکیان راستن، بەلام
بەشەکی دیکەیان هەبەستراون، چونکە وەک پشتر گوترا ئەو نووسەرە
پووستی بەوێه دەستەلات بە شۆهێ نائاسایی ببینت و بە هەمان
شۆهیش پشانی ئەوانە دیکە بدات. هەموو هاوار دەکەن فەلان و
فیسار بدەنە دادگا، بگرە هەر خەڵکیان دەبنە دادوەر، دادگای تایبەتی
خەڵکیان دادەمەزرێنن و بێ یار لە چارەنووسیان دەدەن. هەر بەگشتی ئەم
شۆوازی نووسینە، واتە ئەوێ باس لە تاوان و گەندەیی بەرپرسیانی
حوکومەت دەکات و هاوکات دادگایان بێ دادەنێت، تایبەتە بە
کەمەگەیانە پشتم بە فەرھەنگی زارەکی دەبەستن، دەنا لەو
کەلتووڕانە بایەخی نووسینیان زانیوە، دەمەکە تێپەڕێنراون. ئەو
تەنیا ئێژنامە نووسی پرفیشیناڵە لەو دەست بێ کاری ئاوا دەبات،
کەچی لای ئەمە بوو تە ئەرکی ووناکبیران. کەم نین ئەو ئێژنبیرە
بە ناوبانگانە لە ئێگە جوێندان بە بەرپرس و باسکردنی ژبانی
تایبەتیانە وەرکەوتوون و لای ئەو ژێرایەتیە بوونە تەمایە
ئومەدی گەورە.

ئەو ئێژنبیرانە تێگەشتن و لێکدانەوێ زۆر سادەیان بێ ووداو
هەیه، کە پەڵیان وایە هەر ووداوێک سەر بەخێ و هیچ کەنتێکستێکی
نییە. هەر هەندە داعش دێت، تێکێکێ دەکەوێ نووسینی گوتار لەو
بارە یەو. بەلام ئایا هەر بێ نموونە داعش ووداوێکی نوێیە؟
درێژکراوەی ئەوانە پێشوو نییە و بە هەمان ئێمەمانتی ئەوانیش
فەرمی وەر نەگرتوو؟ بێچی ئەو ئێژنبیرە پێی وایە ئەو ووداوێکیان
هەر ووداوێکی دیکە نوێیە و بە جیا لەی دەکێت، تەو، راستتر
بێ یاری لەسەر دەدات؟ چونکە خێی بێ ئامادە نەکردوو و ناتوانێت
ئەو کێشێکێش لەنێوان ئەو ووداوێکی و کایەکانی مەعریفەدا دروست
بکات. وەک کایە مێژوو، سەسی لێجیا، سایکێ لێجی و هێی دیکە. ئەو
ئێژنبیرە کەمترین کاتی بێ بیرکردنەوێ هەیه، بەوێ بەردەوام لەم
کەناڵی ئێگەیان دەنەوێ بێ ئەوێ دیکەیان جرتو فرتێتی، نەبادا لە
بەرچاوان و نەبێت، بێیە بە زمانی میلی لەبارە هەموو شتێکەو
دەدوێت و ئەوێ پشتمی پێ دەبەستێت، کەلتووری زارەکییە. ئێژنبیر
کاتێک ئێگە بە خێی دەدات ئامێژگاری خێک بکات، یان بێتە
پێشەوێ، ئەو لەبەر ئەوێ لە لایەکی گەشتووێ ئەوێ حەقیقەتی
تەواوی بە دەست هێناوە و پووستی بەوێ ئەو حەقیقەتە بەوانی
دیکەیش بگەیەنێت، لە لایەکی دیکە ئەو ئێژنبیرە توانای دەرچوونی
لەم دێخێ ئێستای نییە. وا دەزانێت ئەو ئاستە پێی گەشتووێ،
ئەزەلییە و پووستە ئەوانە دیکەیش بگەیەنێ. لە مێژووی ژبانی
ووناکبیر و فەیلەسووفاندا خێکێ جەوھەری سەرنجێکێش هەیه، کە

هه موویان پک ده گه یه نـت، ئه ویش ئه وه یه تـکـایان ته نیایی به ماـی
 استه قینهی خـیان ده زانن و له وـوه بـ دهروه دهـوانن، که چی
 شنبیری جاگهر له ئاوه دانی و قهره باغیدا نه بـت، ههـناکات.
 ته نیایی لای شنبیری هـخنه گر هه رگیز مانای دابـان نییه له
 کـمهـگه، بهـکوو به پـچه وانه وه بینینی کـمهـگه یه له و شوـنه وه، که
 هه موو ووه کانی لـ دیاره، بگره له و نه بـت، ناگاته قووـاییه کانی.
 له ئه نجامی نه بوونی هـخنه و که می ویستی تـپهـاندندا خهریکه
 ئیدـلـگیی حزبی باـادهست به هاوکاریی ئایین خـی ده خـنـته ناو
 هه موو کایه کانه وه، به تایبه تی کایه ی خوـندن. لـره دا بـ ئه وه ی
 مه ترسیی ئه و پرـسهـمان چاکتر له بهرچاو بـت، ده کـرت په نا بـ
 چه مکی به ره مهـنه وه (Reproduction) ی (پیر بـردی) به یـن، که
 مه بهستی ئه وه یه ئه و که لتووره ی خوـندکار له خوـندنگه وه ریده گرـت،
 بـلایه ن نییه، بهـکوو ئیدـلـگیی زا هـپـده سووـنـت، نموونه ی
 خوـندنگه کانی فره نسا دهـهـنـته وه چـن تـیاندا سـسیالیزه یـشن، واته
 پهروه رده ی کـمهـایه تی ئامانجی ئه وه یه تاک و ا بهـنـت نه ک ههر
 به و ئیدـلـگییه زا هـ قایل بـت، بهـکوو لای ببـته استی و خـی
 له گهـدا بگونجـنـت، بگره ته و او پـوه ی پـوهست ببـت. به م شـوه یه
 چینی باـادهست له و هـگه یه وه هه مان تـگه یـشتن درـژه پـ بدات.
 لـره دا خوـندن ئاسا نکاری بـ مندا ی چینی سه ردهست ده کات و هاوکات
 ته گهره ده خاته به ردهم مندا ی چینی ژـردهسته وه، به وه ی ئه وه ی له
 خوـندگه دا ده خوـنـرـت، که لتووری یه که میانه و به ئاسانی لـی
 تـده گات، بهـام ئه وه ی دووهم ده بـت له که لتووری چینی خـی دابـت
 و بهر که لتوورـکی دیکه ی نامـ بکه وـت، که مادام هیی خـی نییه،
 وزه یه کی زـری ده وـت، تا کو لـی تـبگات، بـیه هه مان توانای مندا هـ
 ده وـمه نده که ی نابـت و دوا ده که وـت. به م شـوه یه فـرکردن ده بـته
 دهستهـاتـکی سیمبـی و به نهـنی دهست به سه ر مرـقدا ده گرـت، که
 (بـردی) خـی پـی وایه ئه و دهستهـات نه بینراوه کاریگه ریه کی
 گه وره ی هه یه. () ئه وه ی لای ئـمه ته نیا له فـرمدا جیاوازه، به وه ی
 کـمهـگه ی کوردی هـشتا ئاستی سه ره تاییی نه بـیوه، بهـام له
 ناوهرـکدا هه مان شته، که ئه وه ی مرـقی پـ پهروه رده ده کـرت، ئه و
 ئیدـلـگییه له دوا ی هـپهـینه وه با ی به سه ر سه رجه م کـمهـگه دا
 کـشاوه. پـکهاته یه که له سیاسه تی حزبی دهستهـات دار و ئایین. مرـق
 به ئاسانی له و کتـبانه ی له خوـندنگه کاند ده خوـنـرـن، ههست به
 چه واشه کاری ده کات و تـده گات چـن خوـندن بووه ته هـگه یه ک بـ
 خوشه ویستکردنی دهستهـات و ئیدـلـگیی زا. له ولایشه وه نه ک ههر
 خوـندکاری سه ره تاییی، بهـکوو مندا ی باخچه ی ساوایانیش به زـر
 هه ندک بابه تی ئایینی پـ له بهر ده کـرت، له کاتـکدا هـقه کاره

ناسراوه کانی ئیسلام کَشی گه وره یان له سهریان هه ن. ده کرک لهره دا ئه و ک نسه پته ی (ب ر دی) له بهرچاو بگرین و جار کی دیکه ب ئه و شو نه بگه ئینه وه، که تیدا گوترا سلمانی له نه وه ده کان، له کات کدا هه موو شاره کانی ده وروبهری به دهستی ئیسلامیه کان ده ووخن، به ته نیا ده م نته وه و خ ی به دهسته وه نادات، که چی له هه قده ی شوباته وه به ره و دا ووخان مل ده ن. له ئه گه ی خو ننده وه، که ئید ل گی حزبی دهسته اتدار و ئایین دهستیان به سهردا گرتووه، ههروه ها به هاوکاری ئه شنبیری جاگلهر و بانگدهر نه وه یه کی نو پ ده گات. ئه و نه وه یه به ه یچ ش وه یه ک له سهر ئه و یاخیبوونه دانه مه زراوه، که نه وه کانی پ شوو به ره مه میان ه ناوه، به کوو ته واو له و م ژووه ی خ ی دوور خراوه ته وه. دیسان ده ئین مر ق ده توان ت له دوای اپه ئینه وه کاریگهری ئه و خو ننده به وونی ببین ت. ئه وه تا خهریکه ک مه گه به سهر دوو ته وه ره ی سهره کی دابهش ده ب ت، لایه نی سیاسی، که تیدا پارتی با دهسته و لایه نی ئایینی، که وا ورده ورده سه له فیه کان ده بنه ابهری. ئه گه به خ م ده ده م ب م وا ک مه گه ی کوردی له و ز نه ی ناوی (ههر می کوردستان) ه، وه ک ک مه گه ی عه ره بستانی سهوودی ل د ت. له و دا ئه ککه و تن له ن وان دین و سیاسه تدا کراوه. پاشا و دارودهسته که ی ب یان هه یه وه ک ئه وه ی ده یانه و ت بژین، به و مه رجی ئ له پیاوانی ئایینی نه گرن چ ن له ناوه وه و ات به ئ وه ده بن. ئه مان ب یان هه یه بچن له گه سهر که کافره کانی جیهان دابنیشن، ده ست بخه نه ناو دهستیان، بگره پ که وه یش مه ی بن شن، ئه وه یش قه یدی ناکات له فره نسادا به شداری له پر ت تهستی دژی تیر ریستان بکه ن، به ام ئه وانیش مافی خ یانه له و کاته دا به بهرچاوی هه موو دنیاوه دهستی دز بب ن و جه ده له ههر که س ک بده ن، که گو به یاسا کانیان نادات. له ههر می کوردستاندا ئه مه خهریکه به وونی ده رده که و ت. ئه ستا ب پارتی ئه وه گرنگه به ئ وه بردنی ههر می له ده ست نه چ ت و خ ی وه ک سهر ک بم نته وه. ل ره یشدا د تهستی د سه زی وه ک سه له فیه کان ناد ز ته وه. ئه وه خودی حزبه ئیسلامیه کانی ترن ک شه یان له گه سه له فیدا هه یه و ده رکه و تنی به مه ترسی ده زانن، نه وه ک پارتی، چونکه وه ک گوترا ئه م ئه وان به پارتی، (ده م ئه م و نا م سه ی)، ج گه ی د نیاین، مادام نابنه ت کچوونی د خه که ی، بگره ده بنه پا پشتی و ه زی ده ده ن. ده گه ینه ئه وه ی ب ئین دابه شبوونی ک مه گه ی ئه مه له سهر بنه مای ت گه یشتنی جیاوازدا نییه، به کوو پ وه ندیی به و ز رایه تییه وه هه یه. واته له ئه نجامی به ره مه ئه نانه وه، چ به ره مه ئه نانی فیزیکی و چ به ره مه ئه نانی هزرییه وه نییه، که دابهش ده ب ت، به کوو ئا استه ی ئه و ز رایه تییه ئه وه ده سه پ ن ت چ ن دابهش بب ت، ب ئه وه ی ئه و دابهشکارییه د خ

ژر چه تره که بگوت. ئه و بچوونه ی شنبیری جاگلر هر زوو کورتی هئا، که پی و بو به زبونی پایه ی پیاوانی ئایینی ده بته هی ب زبونی پارتی. جهختی له سهر ده که ینه وه، که ئه م خهریکه که مه گه به سهر پارتی و سه له فی دابهش ده بته، یان لانی که م ئه و دوو ته وهره به زه فی ده رده که ون و ژبه ژ زیاتر پوه ندیی دستانه یان ده رده که وته. پارتی له و ووه وه ئه زموونی زره و له وانی دی چاکتر ده زانته چن له گه ته وژمی ئیسلامیدا مامه بکات. هر له شاخه وه ئه مه ی پپی کردوو و درژی پی داوه. له ده ره وه یش پارتی له گه هه موو حوکومه ته کانی ده ور به ردا پوه ندیی پتهوی دامه زرا ندوو، به وه ی خاوه نی نه وتکی زره و بواری فرشتنی به چاکی ب ه خساوه. لای تورکیای (ئهر دگان) په سه نده و له گه ئرانیشیدا پوه ندیی درینه ی هه یه، بگره توانیویه تی لای عهره بستانی سه وودیه یش به دستان بزانه ته. () لهر دا شنبیری جاگلر هچ پپی کی نیه، مادام ئه وه خواستی زرایه تییه و ئه تم سفری ژر چه تره که خای ئه وه ی سه پاندوو، بگره ئه مه به ره می هاوکاری شنبیری جاگلر و سیاسه تمه داری جاگلره. ئه ستا ب ئه شو نه ده گه ینه وه، که تهیدا گوترا هر لایه نک له ژر ئه و چه تره دا سنوور کی ب خای داناوه، لای ته نه پته، چونکوو به زاندنی سنووره که توو ه بوونی خودی زرایه تییه که ی ل ده که و ته وه.

ئه م شنبیری خاوه نه په یام شنبیری کی ک نی ته قلیدییه. شنبیری که وه ک سه رکرده و سیاسه تمه دار پا به ندی خواسته کانی زرایه تییه. شنبیری که نه توانای ته په اندنی هه یه و نه ده شیوه ته له و زرایه تییه دابه بته. شنبیری که ده بته به رده وام ده ربکه و ته و به جه ماوه ره که ی بته پشته ته نه کردوون، به کوو هه می شه له ناویان دایه. ئه و شنبیره ئه نامه و که نا ه ئاسمانیه کان به چاکترین گه ده زانته ب ئه وه ی به رده وام خای به و جه ماوه ره پشان بدات. کاته شنبیر په یامی هه یه، مانای وایه هه م با به تی په یامه که ی دیاری کردوو و هه م ئه وانه یش په یامیان ئه استه ده کات، ناسراون، که ئه مه مانای مانه وه ی شنبیره له ناو ئه و چوارچه وه یه ی خای ب خای کشاوه.

ئه وه ی هر وونا کبیر و فه یله سووفک دروست ده کات، ووبه ووبوونه وه یه له گه دا ووخان و تکهشکانی که مه گه دا، نه وه ک خ به ده سه ته وه دانی، که هر ئه مه یش ده بته فاکته ری دزینه وه ی ئه استه ی نو ی بیرکردنه وه. ده کرته لهر دا ئه مه ته نیا (هه گه) به نموونه به نینه وه چن به هی ششی فرانسوی و بارودخی ئه مانای سه رده مه که یه وه گه وره ترین گه انکاری له بیرکردنه وه ی خیدا ده کات، بگره له مه وه زیاتر تینو ته یی ب ئازادی تاو ده ست ته و قوو تر له

دنیا ده وانـت. لهـم وووه کـنسـپـتی نـگـیشن (Negation) دادهـنـت، که بهـشـکی جـانـهـکـراوهـی دـیـالـکـتیکه و نهـمـهـیـان تاکه نـگـیه بـ تـگـیـشتن له هـشـیاری. نـگـیشن واتـه گواستنهـوه له بیرکـه یهـکـه وه بـ دژـهـکـهـی. به مانایهـکی دیکه گواستنهـوه له پـزـتـیـفه وه بـ نـگـتـیـف، بـیه پـی وایه نـگـتـیـف به هـمـان نهـو نهـنـدازه یه نـگـتـیـفه، پـزـتـیـفـیـشه، که دواتر هـر دووکیان یهک دهـگرن، بهـام له دـخـکی باـاتردا. بهـم شـوه یه نهـم شـوازی نه فیکردنهـوه یه نه فیکردنهـوه یه تـهـواو نییه، بهـکوو نه فیکردنهـوه یه بهـشـکی ديارکـراوه، که هـر خـی خـریکه دهـتـوـتهـوه. له نهـنـجامی نهـو نه فیکردنهـوه یه یـشـدا ناوـهـرک دهـمـنـتهـوه. نهـو نهـنـجامی لهـو نـوـهـدا به دهـست دـت، نوـیه، بهـام باـاتره و لهـو کـنسـپـتی پـشـو دهـو لهـمـهـنـدتره. کهواته له نـگـه ی پـرسـسی نه فیکردنهـوه دهـو لهـمـهـند بووه. به هـرحا نهـم نهـو نـگـه یه یه، که (هیگ) ده یهـوت واقعی پـا قـه بکات، بهـوه ی نـگـیشن چهـمکـکی کـراوه یه، دـگـما نییه و توانای بهـرده وامی هـیه. وهک (هـربـرت مارکیوز) جهـختی لهـسر دهـکـاته وه (هیگ) ده یهـوت لهـو کـنسـپـته وه واقعی تـکـشـکاو و داـووخاوی نهـمانیا بخوـنـته وه. واتـه هـر دهـبـت سیستـمی سیاسی تـک بشکـت و بـ سیستـمـکی نوـی عهـقـانی (a new rational order) بـگـنـت. گـانـکارییه کی لهـم شـوه یه یـش به بـ توندوتیژی نایه ته کایه وه. ()

نـشـبیری جاگلـر دووره لهـوه ی گـانـکاری بکات، مادام له نـگـه ی نازاره وه ووبهـووی واقع ناپـته وه، له کاتـکـدا تهـنیا نازاره نهـو توانایه به نـشـبیر ده بهـخـشـت له خـی و له دهـوروبـهـری قوو بـته وه.

نهـوه ی زـرایه تی دهـجوو نـت و گـانـانی بهـسـردا دهـنـت، ئا استهـی جیاواز و پـچه وانه یه. داعش، که هـنـکی نهـخوازراوه، کاتـ بهـر نهـو زـرایه تییه دهـکـوت، به توندی به لوه دهـنـت، بهـام هـر نهـویشـه ده یهـژنـت. قورس نییه بهـره می نهـو هـژانه نهـگر که میـش بـت، ببینین، که نهـم پـمان دهـت نهـو زـرایه تییه تهـنیا به ئا استهـی پـچه وانه دهـرووژت و دهـگـنـت، نهـوه ک بهـو فکرانه ی دـنه وایی دهـده نه وه، که هـشتا نـشـبیری نهـم نهـو ئا استه یه نهـگرتووه. خـ نهـوانه ی ویستوویشیان به مـتـدی هـخنه ووبهـووی بـنه وه، تاکو نهـم ژماره یان که مه و هـوه کـانـیان سهـره تـاین.

(گرامشی) باوه ی وایه هـموو خـه ک به شـوه یهک له شـوه کان نـشـبیرن، بهـام هـر نهـوانه ی خاوه نی فکری باـان و کاریگـه ریان هـیه، به نـشـبیر داده نـن. مه بهـستی نـشـبیری نـرگانیکه، له نـشـبیری ترادیشیه نه ی جیا ده کاته وه. () وهک نه وه وایه بـت نـشـبیر کاتـ ده توانـت نـی کاریگـر له کـمه گـهـدا ببینـت، که

ئاستی میلی تده په ننځت و ده بته خاوه نی تگه یشتن کی تایبته و هڅه گرانه، بهوئی ته نیا له نن دابانه وه پوهندی خئی به داموده سته گه کانه وه ده پچ ننځت و ئازادانه له کونوکه له بهره کانیان ده وانځت. واته به ب ټو ئازادیه ئه سته مه ننځی هڅه گر ببینځت. ده کرځت بگوترځت ننځیری هڅه گر نهک هر ئاستی خه ټک، به ټکوو ئاستی خیشی تده په ننځت، که ته نیا پرسپاری نو و وردبوونه وهی زیاتره ټو تپه اندنه ده هڅه نننه دی.

مرځی ئمه وهک چن نه یوانیوه ژیانی خئی وا بځنځته بهرچاو، سهرکرده و سیاسه تمه داری نییه، به هه مان شوه له ده سته شی نه هاتووه ننځی شنبیر له دنیای خئی بکاته دهره وه، به ټکوو ترسی له ده سته دان وای ل کر دووه له سهر شوازی ئه فسانه کاند و نه یان بکځش و قه باره یان ز ر گه وره تر له وهی هه، پشان بدات، به ام گرنگه ئمه بهرگه ی ټو ش که بگرین، که ز ر به ی ټو ننځی شنبیرانه ی دوځن به گه وره مان ده زانین، جاگلر دهرچوون و ئه م هچ پځه یه کی فکری هڅه یان نییه. پم وایه ته نیا ش کځکی له م شوه یه ده توانځت و امان ل بکات نهک هر ئاستی ئه م ننځی شنبیره، به ټکوو ټو دځه ی ئه ستایش تپه نننه.

یه ک له و خا نه ی هر ننځی شنبیر کی هڅه گر، که خواستی تپه اندنی م دلی ننځی شنبیری جاگلری هه یه، ل یان تده گات، ټوه یه، ئه رکی ننځی شنبیر ئه ر کځکی قورسه و بیرکردنه وه پر سځکی سه خته. هه میسه کاری ده سته ات چ ده سته اتی سیاسی، چ ده سته اتی کمه ایه تی له شوه ی خزان، قوتابخانه، په رستگه و ټوانه ی دی ئاسانه، به وه ی ټوان نهک مه به ستیان نییه ز رایه تی تپه نننه، به ټکوو تا ب یشیان بکځته شه له پځناوی هڅته نه وه ی ټو دځه جگیره دا ده کهن. ئید لگی، هه م ئید لگی سیاسی و هه م ئید لگی ئایینی له سهر ئاسانکاری دامه زراون. چه ند پرینسپ کیان هه، که به ئاسانی له بهر ده کرځن و ده گوتر نه وه. هه موو داموده سته گه کانی وهک خزان، په رستگه، قوتابخانه و زری تریش ده یان نه وه و به ئاسانی له م شکدا ده چه سپن، به ام کاری ننځی شنبیر قورسه، به وه ی ده بځت گومان له و پرینسپانه بکات و هه یان بوه شځنه وه، بگره به ئایدیای نو ووبه وویان ببته وه. هر له بهر ټوه یسه ننځی شنبیری جاگلر به شته گه وره و زه قه کانه وه ده لکځت، به ام ننځی شنبیری هڅه گر ب ناو شته ورده کان وو ده چځت و ئا استه ی نو یان تدا ده د زته وه. به م شوه یه ننځی شنبیر ټوه نییه کځشی له قه باره ی خئی بچووکتر، یان هڅنده ی قه باره ی خئی دروست ده کات، به ټکوو ټوه یه کځشی گه وره تر له قه باره ی خئی ده خو ټنځت. ننځی شنبیری میلی، که هڅنده ووی له ز رایه تییه و لی جوودا نابته وه، له بهر ټوه نییه ده یه وځت

له‌گه ځه مه کانيدا بڅي، وهک ئه‌وه‌ي بانگه‌شوي بڼ ده‌کات، به‌ککوو
ئه‌وه‌يه تواناي نيه ئه‌و ئاسته ج به‌ښت، به‌وه‌ي له داښتنې
پرسياړي نوډا ده‌سته‌وستانه، له کات‌کدا تهنيا له ښي پرسياړي
نوډه ښنډير ده‌توانت مه‌ودا (Distance) ي ښوان ځي و جه‌ماوهر
دروست بکات، که مه‌رجي سهره‌کي داه‌ښانه. (ع‌لي ح‌رب) پ‌ي وايه
(له پيتاگوراسه‌وه فله‌سفه بريتيه له ف‌رکردني تايبه‌ت، نه‌ک هي
گشت، مادام گشت به‌رگه‌ي ناگر‌ت و ل‌ي ت‌ښاگات، بگره ت‌کيشي ده‌دات.
که‌واته چاک نيه ښا‌ستيه‌کان له به‌ران‌به‌ر جه‌ماوهردا بگو‌تر‌ن،
به‌ککوو پ‌ويسته به‌ش‌وه‌يه‌ک ت‌مار بکر‌ن له گر‌ و سيمب‌ ځا‌ي
نه‌بن، به‌ ښاده‌يه‌ک تهنيا ئه‌وانه ده‌ستيان بگه‌ن، که شايانيان و
هه‌قي ځانيان پ‌ده‌دن). ()

ت‌وانيني ښنډيري ميللي بڼ جه‌ور و ستم له سنووري هاوک‌شوي
(سهره‌تا، ناوه‌است و ک‌تايي) ت‌ښاپه‌ښت. واته ئه‌و ښنډيره پ‌ي
وايه جه‌ور و ستم سهربه‌ځن و لينکي ج‌راو‌ج‌ريان نيه، تاکو به
دواياندا بگه‌ښت و ل‌کيان بداته‌وه. به‌م ش‌وه‌يه وهک شتي فيزيکه
ل‌يان ده‌وانت. پ‌ي وايه زو‌م سهره‌تاي هه‌يه، ده‌گاته ناوه‌است،
دواتر ت‌ک ده‌شک‌ت و ک‌تايي د‌ت، ب‌يه زمان‌کي ئاساني پ‌ويسته،
ئه‌و زمانه‌ي ښانه خه‌ک به‌کاري ده‌ه‌نن، له کات‌کدا ښنډيري
ه‌خنه‌گر و ت‌په‌ښنه‌ر پشت له‌و ت‌گه‌يشته ساده‌يه ده‌کات و له ناوه‌وه
چ له چه‌مکي ز‌رداري و چ له هه‌ر چه‌مک‌کي دي ده‌وانت، به‌و
مه‌به‌سته‌ي ت‌پان‌په‌ښت، نه‌وه‌ک ده‌ستيان پ‌وه بگر‌ت. واته ئه‌و
تاکه ئا‌سته‌يه ت‌ک ده‌شک‌ښت و ده‌يان ئا‌سته‌ي دیکه‌ي جياواز
داده‌ښت. (ژيل د‌ل‌ز) و (کل‌ر پارن‌) له کت‌بي (دايه‌ښه‌کان)دا
ده‌نووسن: (ئامانچ وه‌امدان‌ه‌وه‌ي پرسياړه‌کان نيه، به‌ککوو ده‌رچونه
ل‌يان. خه‌ک‌ک‌کي ز‌ر هه‌ن باوه‌يان وايه دووباره‌کردنه‌وه‌ي پرسياړ
ماناي ده‌رچونه... به‌ام ده‌رچوون هه‌رگيز ئاوا نايه‌ته دي). ()

ده‌ش ښم‌ ښم‌ له ئ‌تم‌سف‌ر‌کي ئاوادا جو‌ښک‌کي، د‌عايه‌کي، سل‌گه‌ښک‌کي،
يان هاوار‌کي ښنډيري جاگل‌ر له ده‌يان شيعر و ښمان گرنگ‌تر بن،
به‌ام ئه‌وه هه‌ر شيعر، ښمان، چير‌کي، شان‌، موزيک، هونه‌ري
ش‌وه‌کاري و ئه‌وانه‌ي دیکه‌ن ده‌توانن زه‌مه‌نه‌کان ب‌ن، مادام له‌سهر
جياوازي دامه‌زاون و له تواناياندا هه‌يه جياوازي به‌ره‌م به‌ه‌نن. ()